

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za izdajstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za izdajstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne branilnice, podružnice v Ljubljani, št. 19.711.

Proračunska razprava v narodni skupščini

Otvoritveni govor finančnega ministra — Znatno znižanje državnega proračuna — Požrtvovalnost Nj. Vel. kralja, ki je odredil občutno znižanje svoje civilne liste — Znižanje uradniških prejemkov — Pomemben govor poslanca Mohoriča

Razprava o državnem proračunu v narodni skupščini se je pričela v ponedeljek. Otvoril jo je finančni minister dr. G j o r g j e v i č, ki je

v daljšem govoru

podčrtal težnjo vlade in finančnega odbora, da se proračun tako glede dohodkov kakor glede izdatkov

kar najbolj zniža in spravi v sklad z dejanskim gospodarskim položajem

in plačilno možnostjo davkoplačevalcev. Državni proračun za leto 1932./1933., kakor je bil predložen narodni skupščini, znaša 11.4 milijarde dinarjev, a finančni odbor ga je znižal še za 129 milijonov dinarjev. Skupno z zmanjšanjem kraljeve civilne liste, katero je odredil Nj. Vel. kralj, pa znaša celotno zmanjšanje proračunskega predloga 133 milijonov dinarjev. Če se vpoštevajo novi izdatki, ki jih dosedaj ni bilo, je prihranek v primeri z dosedanjim proračunom ogromen.

Za dosego prihranka se je morala vlada odločiti tudi za znižanje prejemkov državnih uslužbencev, ker je prišla prav tako kakor finančni odbor do prepričanja, da drugače ne bi bilo mogoče postaviti neobhodno potrebnega ravnotežja v državnem proračunu. Z znižanjem uradniških prejemkov se bo prihranilo nad 500 milijonov dinarjev. Vlada se je odločila za zmanjšanje prejemkov, ker bi sicer morala odpustiti nad 30 tisoč državnih uslužbencev.

Znižanje uradniških prejemkov,

ki stopi v veljavo dne 1. aprila, bo znašalo 5 do 11 odstotkov, tako da se bodo najbolj znižale plače višjega uradništva, najmanj pa plače nižjih državnih uslužbencev; dočim staroupokojenci pri tem sploh ne bodo prizadeti.

V svojih nadaljnjih izvajanjih je finančni minister naglašal,

da se mora prav tako odločno štediti tudi pri banovinah in občinah.

V obširnih izvajanjih je finančni minister utemeljil potrebo štednje in orisal splošno davčno obremenitev. Povprečno pride pri nas na vsakega prebivalca 600 Din davka. To v primeri z drugimi državami ni pretirano, toda če se vpoštevajo gospodarske prilike in življenjske razmere pri nas, se mora priznati, da je davčna obremenitev zelo velika in da

se mora storiti vse, da se javna bremena kar najbolj olajšajo.

Zaradi tega je tudi izvedeno znižanje uradniških prejemkov utemeljeno. Večji prihranek v državnem proračunu zaenkrat ni bil mogoč brez škode za splošno korist. Finančni minister je ob koncu svojega govora poudaril, da vodi vlada finančno politiko po starih preizkušanih načinih ter da stremi za tem, da se črta stanovitnost dinarja in ravnotežje proračuna in da se strogo pazi na ugled države.

Pred pričetkom razprave se je oglašil k besedi ministrski predsednik Peter Ž i v k o v i č, ki je prečital pismo ministra dvora Boška Jeftića. V pismu se javlja, da je Nj. Vel. kralj v želji, da kraljevski dom pomaga k znižanju državnih izdatkov,

blagovolil odrediti, da se izdatki za civilno listo Nj. Vel. kralja znižajo za štiri milijone dinarjev.

Narodna skupščina je sprejela to poročilo z velikimi ovacijami Nj. Vel. kralju.

Za tem se je pričela načelna razprava o proračunu, za katero se je priglasilo nad 60 govornikov. Zato se vršijo seje v skupščini dopoldne in popoldne, a po potrebi tudi zvečer. Od poslancev iz dravske banovine so govorili dr. Bogumil V o š n j a k, dr. Ljudevit P i v k o, Ivan U r e k in Ivan M o h o r i č. Posebno zanimanje

je vzbudil govor Ivana Mohoriča,

ki ga v naslednjem prapinašamo v izvlečku:

Naša razprava o državnem proračunu se vrši letos pod pritiskom gospodarskih težav. Od leta 1926. se pojavlja v gospodarski politiki Evrope važen preokret. Industrijske države so začele prehajati h kmetijski zaščiti. Ženevska gospodarska konferenca je sprejela leta 1927. resolucije, ki pa so ostale na papirju. Praksa in politika vseh držav sveta sta preklicali konferenco na vsej črti. Ponovni poizkus iz leta 1929. za carinsko premirje se je zaključil s popolnim neuspehom in

namesto premirja je nastopila gospodarska vojna.

Pri nas pa smo v vsem času tega preokreta gledali na zadevo le z dobre strani in naši proračuni ne le da se niso prilagodili izpremenjenemu položaju, marveč so še vedno naraščali. V še večji meri so naraščali samoupravni, banovinski in občinski proračuni. Ko je nastopil leta 1929. najjačji preokret na svetu, naše javne finance nanj niso bile pripravljene. Zato je za nas toliko hujši položaj, zato je tudi naloga, pred katero sedaj stojimo, toliko večja in toliko bolj zapletena.

Finančnemu odboru je bil predložen za skoro dve milijardi znižan proračun in vsakdo mora priznati, da je kraljevska vlada napravila pri zmanjšanju proračuna skrajne napore. Finančni odbor je imel nalogo, nadaljevati delo štednje, da se po možnosti se bolj zmanjša proračun. Zastavljena so mu bila

tri načelna vprašanja:

ali je mogoče pri znižanju osebnih izdatkov iti še dalje, ali je proračun v tej višini realno izvedljiv in ali je razbremenitev, ki jo proračun v tej svoji obliki nudi, zadostna, da olajša davčna bremena, ki težijo naše gospodarstvo.

Finančni odbor ni mogel glede na veljavne zakone izvršiti znatnejših izprememb pri osebnih izdatkih. Omejil se je na znižanje v materi-

jalnih izdatkih, kjer pride znižanje cen lahko do večje veljave.

Pri razmotrivanju o stvarnosti proračuna je prevladalo v splošnem mnenje,

da gospodarska kriza še ni dosegla svojega vrhunca in da je treba zaradi tega računati, da bodo davčni dohodki še bolj padli;

zato je za ohranitev proračunskega ravnotežja potrebna skrajna opreznost tudi v teku proračunskega leta, da ostanejo izdatki v sorazmerju z dohodki. Nihče danes ne more predvideti, kakšna presenečenja nam lahko prinese v zunanjem trgovinskem in političnem položaju bodoče leto.

Kar se tiče razbremenitve našega gospodarstva po novem proračunu, pa moram ugotoviti, da ni dovolj, ako se je pri razbremenitvi vpošteval le kmečki stan.

Treba je voditi račun tudi o malem obrtniku, posebno pa o delavcu, kateremu so se zaslužek in dohodki v teku zadnjega časa bistveno zmanjšali. Posebno usodno pa je to, da se baš delavcem s finančnim zakonom ne le niso priznale nikakršne davčne olajšave, marveč so se jim celo naprtla nova bremena, in to občutna bremena v prilog njihovih tovarišev, ki so brez posla.

V pooblastilih, ki jih vsebuje finančni zakon,

je določen obsežen program dela

za skoro vse resore. Izvršitev teh pooblastil ima biti nadaljnji korak pri štednji, s katero je treba prispevati k temu, da se bremena, ki težijo prebivalstvu, bistveno olajšajo. Vendar je vse to delo le prva etapa k onemu, kar nam je glede na sedanjo gospodarsko krizo potrebno. Tu moramo stremeti predvsem po okrepitvi domače delavnosti, ker bomo le na ta način vzdrževali davčne dohodke vsaj v oni višini, na kateri se danes nahajajo. V tem oziru vidimo

potrebo preusmerjenja našega gospodarstva in naše trgovinske politike.

Mi proizvajamo še danes mnogo predmetov, za katerih izvoz ne moremo najti zadostnih tržišč. Nasprotno uvažamo za stotine milijonov kmetijskih pridelkov, za katere imamo vse pogoje, da jih pridelamo doma. Prav tako imamo industrijska podjetja, ki bi lahko v celoti krila potrebo mnogih industrijskih izdelkov, pa jih danes zaradi nezadostnih carin in iz drugih vzrokov uvažamo iz inozemstva. Tovarne stoje, imajo zmanjšan obrat, odpuščajo delavce in naša zlata zaloge deviz, za katero smo se morali zadolžiti v inozemstvu, odteka zopet v tujino. Tu je potrebna nujna odpomoč. Prilike nas silijo, da pospešimo industrijo, za katero imamo na domačih tržiščih dovolj pogojev in zadostno uporabo. V tem oziru pozdravljam, da je v novi obrtni zakon sprejeto posebno poglavje

o pospeševanju domače delavnosti,

da je tu naposled jasno opredeljen pomen domače industrije, ki ji je dana prednost pri javnih in državnih dobavah. Kolikoga pomena je vse to, vidimo najbolj če pomislimo, da znašajo materialni izdatki državne uprav 3.16 milijarde dinarjev, materialni izdatki državnih gospodarskih podjetij pa 2.5 milijarde dinarjev, torej skupaj 5.7 milijarde dinarjev. Če računamo, da lahko polo-

vico te vsote krijemo doma, vidimo, kako potrebna je država kot naročevalka za našo industrijo in kot porabnica za naše kmetijstvo.

Sedanji gospodarski položaj nujno zahteva od nas, da uredimo

uvoz iz inozemstva,

da ustvarimo razmere, v katerih bo zraslo delo v domači državi, in v tem pravcu pozdravljam, da se prične s posojili zopet gradnja železniških prog, ki bodo prizadetim krajem dale možnost novega gospodarskega razvoja. Obžalujem le, da tudi dravska banovina še ne pride v letošnji program dela, dasi bi bila tudi železniška mreža v dravski banovini nujno potrebna dopolnitve.

Mnogo pritožb je slišati

proti previsoki carinski zaščiti.

Tu moram ugotoviti, da znaša povprečna obremenitev uvoženega blaga po uradni statistiki 20 odstotkov, kar glede na našo mlado industrijo nikakor ni pretirano. V naši proizvodnji je nastopilo stanje, da se cene, ki jih dobiva kmetovalec za svoje pridelke, ne krijejo več s pridelovalnimi stroški. To se je pojavilo najprej pri hmelju, pozneje pri žitu, nato je sledilo vino, živina, opij in drugo. Brez dvoma je dolžnost državne skupnosti, da tu pomaga, toda tudi vsaka pomoč ima svoje meje. Vprašanje je, kje je dobiti za to sredstva. Nastane pa še drugo vprašanje. Če se pomaga kmetijstvu, ki prideluje žito, s kakšno pravico bi se mogle odloniti podpore, ki jih zahtevajo živinorejec, hmeljar, vinogradnik in drugi. Jasno pa je, da za vse to nimamo dovoljnih sredstev in da jih naše finance sploh ne bi premogle. Že sam žitni režim daje dovolj jasen zgled, da je na primer zaradi podpore kmetijskim gospodarjem dunavske banovine obremenjena vsa država z davkom na kruh, ki presega vsoto 350 milijonov dinarjev. Prav gotovo je upravičen predlog, da se ta režim takoj ukine, da se s tem obremenjen omogoči pocenitev kruha in da se v sedanjem splošnem osiromašenju, ki je nastopilo v tako velikem obsegu, olajša prehrana pasivnih krajev.

Glede trošarinske politike

moram ugotoviti, da obremenitev posameznih predmetov ne sme presegati njihove porabne sposobnosti, ki je v zadnjem času bistveno padla. Okrepitev domače delavnosti ni potrebno samo iz socialnopolitičnih razlogov, da se preskrbi delo množicam iz inozemstva se vračajočih rojakov in višku prebivalstva, ki dohaja z vasi v industrijske kraje in mesta, marveč tudi, ker ni mo-

goče nadaljevati dosedanje politike zadolževanja.

Znižanje proračuna je prvi korak v izvajanju politike proglaša, s katerim smo šli 8. novembra v volitve in s katerim smo prišli v narodno skupščino. Temu koraku morajo sedaj v teku leta na osnovi pooblastil finančnega zakona in na podstavi že sprejetih in novih zakonov, ki jih bo še treba predložiti narodni skupščini, slediti nadaljni ukrepi, da se naše gospodarstvo čim bolj obvaruje pred udarci svetovne gospodarske krize in da se omogoči, da s čim manjšimi žrtvami prebrodimo sedanje hude čase.

Dva hlapca

(Dogodbica.)

Trgovec Mošančkar je imel dva hlapca, Anžeta in Jako. Oba sta bila pridna in poštena, a ne preveč odprtega razuma. Vsako reč jima je bilo treba povedati tako, da sta jo olipala z rokami.

Nekega večera je dejal trgovec Anžetu: «Jutri pojdeš v mesto k odvetniku.»

«Pojdem», je odgovoril Anže in šel počivat. Zjutraj je napregel konja ter se odpeljal v mesto. Mahnil jo je k odvetniku in čakal, da pride na vrsto.

Odvetnik je naposled poklical tudi njega. Anže pa ni vedel povedati drugega kakor: «Trgovec Mošančkar mi je ukazal, naj se popeljem k vam v mesto...»

Napredek nove vsedržavne stranke

VELIKO ZBOROVANJE JRKD V DOLNJI LENDAVI.

Dolnja Lendava, februarja.

Predzadnje nedeljo se je vršilo dobro uspelo zborovanje JRKD v Dolnji Lendavi. Sklican je bil sicer samo šestanek zaupnikov, a zbralo se je nad 400 ljudi prav iz vseh, tudi najoddaljenejših vasi našega sreza. Zbor je otvoril g. dr. Pikuš kot predsednik sreskega pripravljalnega odbora. Nato pa je narodni poslanec g. Hajdinjak poročal o delu v narodni skupščini. Omenjal je nekatere važnejše uspehe, ki so bili že doseženi ter izrazil največje upanje, da se bo dalo doseči za Prekmurje marsikaj, česar ni bilo mogoče doseči prej leta in leta. Da pa bo delo narodnih zastopnikov olajšano, je treba, da se vsi trezno misleči državljani združijo v vsedržavni stranki JRKD.

Medtem je prispel na zbor poslanec g. Ben-

«Ali vam je dal kakšno pismo?»

«Ničesar. Kar tako mi je naročil.»

Odvetnik je napisal kratko pismo, naj mu trgovce sporoči svojo željo. Hlapcu je zabičil, naj ga urno ponese gospodarju.

Trgovec je tisto jutro pripravil pismo in naročil služkinji, naj pokliče hlapca. Prišla pa mu je povedat, da se je Anže že odpeljal.

«Kaj, ali nori?» se je zgrabil za glavo.

Zadeva je bila nujna, zato je poklical Jako ter mu ukazal, naj brž odide v mesto. Razložil mu je natanko, kje naj se zgleda.

Jaka se je zasukal in odhitel z vozom proti mestu. Prav na sredi pota pa sta se srečala z Anžetom ter se ustavila kot dobra tovariša.

«Kam pa, Jaka, kam?» ga je vprašal Anže.

«V mesto. Odvetniku nesem tole pismo.»

«Čemu?» je bil Anže skoro užaljen. «Kar nazaj obrni! Sem bil že tam... Mu že nesem odgovor.»

Jaka je bil vesel, da mu je prihranil pot v mesto. Odšla sta skupaj proti domu.

Doma ju je trgovec silno ozmerjal, a hlapca sta se tolažila z zavestjo, da sta opravila svoje dolžnosti.

S o t e š č a n.

Ubog grešnik.

A: «Zakaj pravimo človeku, ki ga obsodijo, ubogi grešnik?»

B: «Ker se le redko zgodi, da bi bil obsojen kak bogat grešnik.»

Ivan Albrecht:

Mora

«Sama svojega doma ne bi poznala», je prisedel župan, ki je bil ujel zadnje besede. Kakor je med mladino bolj in bolj vzkipevala plesna razigranost, tako je bilo med pivec v drugi sobi govorjenje čedalje bolj glasno in živahno. V tobakov dim in vinsko soparico zaviti so se možaki od mize do mize križem menili in si napivali. Drug je vedel več povedati od drugega. Vrata iz sobe v sobo so bila sneta in ko je Zinka z Bregarjevimi priplesala mimo, se je Cajnar spomnil proti Tršarju, da bo pri Hojnikovih treba gospodinj.

«Na tak grunt je ne bo hudo dobiti», se je izognil Blaž, a Tršarica se je pomembno smehljala.

«Verjamem», je tudi šlo županu na smeh. «Če bi jaz imel odrasla dekleta, bi se noč in dan priporočal svetemu Antonu za pomoč.»

«Samo pomagalo ne bi nič», je omenil Kotnik. «Hojnikov je že izbral.»

Cajnar se je nagnil k njemu:

«Kaj praviš, Martin, ali res? Čigavo neki?»

«No, tule sosedovo», je namežiknil Kotnik.

«Zinko?» je zategnil župan Cajnar in voščil srečo. «Na takšno novico dam tudi sam rad za liter vina», je dejal in žurno prinesel pijače na mizo. Voščil je sreče in hotel vedeti bolj natanko, a Blaž je imel nekako prilepljen jezik, češ, da ni še nič prave besede med njim in Franconom.

Sele pod noč ga je vino dovolj ogrelo in je malo več povedal. Kotnik je omenil zastran gostilne:

«Sam žolnir je dejal, da bi bilo pametno!»

«Kateri?» je debelo pogledal župan, ki mu misel o novi gostilni ni nič kaj ugajala.

«Tale», je pokazal Martin Kotnik na Konrada Parapata, ki je tedaj priplesal z Zinko mimo vrat.

«O, ta pa ni žolnir», je nekoliko malomarno omenil Cajnar, «to je le njegov pisar. Sicer je pa vesel človek.»

Nato proti Tršarju:

«Okrog Zinke se nekaj smučo, se mi vidi.»

Blaž Tršar je malec namršil obrvi in se zagledal v vrtenje razgretih parov.

«Kaj bo takle gospod' z gorjanko», se je nasmehnul Cajnarju. Ko pa je prvič utihnila harmonika, je namignil ženi, naj gre po delilno.

«Bo treba spet domov pogledat», je dejal. «Pili smo že za potrebo in nagovorili smo se tudi.»

Ker je župan le nagovarjal, je še posedel, ali hčere ni več pustil plesat.

«Kar sedi, da se ohladiš! Kdo te bo ogreval, če se prehladiš zdaj, ko je toliko dela!»

Očetov pogled je bil tak, da se je Zinka samo nejevoljno namrdnila, oporekati pa se ni upala.

«To so kakor junički pomladi», je tudi Kotnik pridržal svojo hčer, potem sta kmalu prisledla še Nande in Lipe. Konrad Parapat se je nekajkrat ozrl v malo sobo in iz Zinkinega plahega vedenja precej poznal, kako je.

«Nocoj ne bo nič», je pomislil in si poiskal drugo plesalko, previdno sproti za vsak ples

k o, ki je govoril o potrebi organiziranja v stranki. Prekmurje se je izkazalo odlično pri volitvah 8. novembra in sedaj je treba, da naši možje vnovič pokažejo svojo zrelost in stopijo vsi v vrsto naše nove stranke. Potem je govoril gosp. poslanec obširnejše o gospodarskem položaju Prekmurja, zlasti o izvozu živine, ki je glavni vir dohodkov naše pokrajine. V krajsih potezah je ponovil svoja izvajanja še v madžarsščini.

O dosedanjem delu v srezu po volitvah je poročal tajnik pripravljalnega odbora g. Izidor Horvat, ki je dal obenem navodila za ustanavljanje krajevnih organizacij.

Svoje skržno sestavljeno poročilo je prečital še g. Škoberne iz Črensovec, ki je pokazal na potrebo, da se posveča vsa pozornost občinskim upravam, v katere je poklicati delavne in z jugoslovenskim duhom prežete može.

menjajoč, da ne bi bilo zamere. Zinka je mislila nanj kakor na svojega srea zaklad, on pa je medtem previdno tipal z besedo, kje bi spet našel pot v kako skrito ogrado. Tako je bil vnet in zatopljen v to iskanje, da ni niti opazil, kdaj so Kotnikovi odšli, čeprav se je Zinka vsaj z otožnim pogledom izkušala posloviti od njega.

Grede je vino bolj in bolj zmagovalo Tršarja in se mu je mati Marta smejala, da najde vsak kamen, čeprav je tema. Mož je brundal kakor medved iz brloga, a sredi pota se je na lepem ustavil:

«Kdo je gospodar?»

Zena ga je vlekla za rokav, možak pa se je majaje upiral in krepko odgovoril:

«Jaz sem gospodar, ali ni res, Martin?»

«Kakopak», se je namuznil Kotnik, ki se ga županova kapljica in bila tako močno prijala.

Blaž se je razkoračil in z naporom lovil ravnotežje:

«No, vidiš, zato pravim: Kmet je kmet in gospod je gospod! Kar je vajeno motike, naj se motike drži.»

Za hip je obmolnil in jel v temi iskati sinov: «Fanta, toliko vama rečem: če bi se kaj plazilo okoli naše hiše, kar po njem!»

«Ne bodi no, stari, saj nisi reš toliko pil, da bi moral biti zmešan», ga je izkušala Marta spravit naprej, ali možak je bil kakor klada.

«Tiho, mati», se je osorno otresel žene, «sem že dosti slišal nocoj in vem, kaj se spodobi! Dolžnost je dolžnost in jaz sem gospodar! Fanta,» je

Ko je govoril kratko še sreski šolski nadzornik g. Peternel, so posamezniki izražali želje in potrebe svojih okolišev.

* * *

USTANOVITEV SRESKE ORGANIZACIJE JRKD V GORNJEM GRADU.

Gornji grad, februarja.

V nedeljo se je vršil v prostorih Zmavčeve gostilne v Gornjem gradu ustanovni občni zbor sreske organizacije JRKD. Zborovanje je otvoril odvetnik g. Sbrizaj, nato pa je odposlalec banovinskega odbora, direktor g. Jug, razložil v poljudnih besedah nastanek in pomen snujoče se stranke.

Soglasno je bil izvoljen naslednji začasni sreski odbor: predsednik Teodor Sbrizaj, podpredsednik Matija Goričar, tajnik Josip Korban, blagajnik Franc Kranjc.

Narodni poslanec g. Pustoslemšek je po izvolitvi sreskega odbora poročal o delu v narodni skupščini, kjer se med drugim pripravljajo zakoni o preosnovi davčnih in trošarinskih predpisov.

Banovinski svetnik g. Goričar je podal poročilo o delu v banovinskem svetu, osobito o proračunu, o odpravi kuluka in o pripravah za elektrifikacijo Gornje Savinjske doline.

G. Zehelj, župan iz Bočne, je izrekel gosp. Pustoslemšku in g. Goričarju zahvalo za požrtvovalno delo ter predlagal zaupnico, ki je bila sprejeta z velikim odobravanjem.

Narodni poslanec g. Pustoslemšek je dodal še pojasnila glede voznih olajšav za savinjske splavarje in glede pripravljajoče se odprave banovinskega kuluka.

Skupščina je pokazala, da se prebivalstvo gornjegrajskega sreza v polni meri zaveda, da mora svojo narodno državo z vsemi silami podpirati.

* * *

SNOVANJE MESTNE ORGANIZACIJE JRKD V MARIBORU.

Maribor, februarja.

V soboto je bil v kavarni «Jadrano» v Mariboru sestanek pripravljalnega odbora za ustanovitev mestne organizacije JRKD, ki se ga je udeležilo lepo število somišljenikov. Zborovanje je otvoril g. dr. Ferdo Müller. Najprej je gospod dr. Pivko obrazložil zborovalcem delo

zaskrival z zobmi, «kar po njem, če ga tudi poladita! Je vseeno! Kadar babe nore, moramo imeti moški pamet.»

«Dobro si se odrezal, sosed», se je moral smejati Kotnik. Prijel je hudega moža za roko in jel iti z njim vstric. «Nič se ne boj, Blaž, jih bomo že ukrotili!»

Z možakom je Tršar brez odpora šel dalje.

«Ali ni res?» se je junačil. «Tri ceste niso vredne enega samega našega dekleta!»

«Uj, nas nocoj oče cenijo», se je Nandetu nasmejala Zalka, materi Marti pa je bilo nerodno: «To je res dvakrat Tršar!»

Vse se je poredno muzalo, samo Zinka je bila resna.

«Nič ne maraj», jo je šepetaje tolašila mati, «saj vidiš, da oče nocoj sam ne ve, kaj kvasi!»

«Sram me je, ko so taki», je vzdihnila Zinka in zamolčala drugo skrb, ki je bila dosti hujša od očetove jeze...

X.

Teden je mineval za tednom, Zinka je tedaj v strahu razkrila svoje skrbi Cinclji. Deteljo so kosi. i tisti dan. Opoldne, ko so moški polegli v sene, sta z gosačko mešali redi in je ženska sata nekako namignila. Dekle je kakor mak rdeč. šepetaje priznala, kako je.

«Oh, je zagodrnjala žensčina, «takim šemastim otrokom res ni pomoči! Ali on ve?»

Zinka je odkimala.

«Mu tudi ni treba praviti», je menila Cinclja. «Take novice ni prvi čas moški nič kaj vesel.»

Ostro mrzlo vreme - nežna mehka koža!

Zgodnja pomlad... dež - hladno vreme in veter. Za Vašo nežno kožo se Vam ni treba bati. Vedno in povsod... zlasti predno odidete z doma... vzemite malo Elida Creme de chaque heure: nežno kot dih obda z zaščitno plastjo obraz in roke... varuje kožo, da ne postane hrapava in rdeča... jo ohrani mehko, nežno in lepo!

ELIDA CREME DE CHAQUE HEURE

vlade, zlasti pa smernice njene bodoče gospodarske in finančne politike. Nato je spregovoril tudi senator g. dr. Ploj, ki je pojasnil zunanji politični in gospodarski položaj. Župan g. dr. Lipold je razložil, kako je zamišljena izvedba organizacije stranke. V Mariboru se bodo najprej ustanovili okrajni mestni odbori, ki bodo določili odbornike za mestni odbor.

Sledile so volitve in je bil izvoljen za predsednika začasnega odbora mestne organizacije v drugem okraju g. dr. Pavel Strmšek, za podpredsednika g. Josip Malenšek, za odbornike pa gg. Ogrizek, Rode, Čibic, Pinter, Kežar, Kravos, dr. Kovačec, dr. Vauhnik in dr. Fornazarič.

Poleg drugih važnih zadev so razpravljali po volitvah tudi o priključitvi okoliških občin k mestu. G. dr. Strmšek je poudarjal, da bo pri reševanju tega vprašanja imel važno nalogo tudi

mestni odbor JRKD. Omenil je, da je vest o priključitvi okoliških občin vzbudila precej nejevolje pri nekaterih okoliških občinah. Posebno težavno bo začrtati po priključitvi nove meje zlasti v občinah Košakih in Krčevini. Poudaril je zlasti, da je napačno naziranje nekaterih, ki mislijo, da želi mestna občina priključitev zaradi izboljšanja svoje finančne moči. Mestna občina se prav dobro zaveda, da bodo nove dajatve v neugodnem razmerju, ker bo treba v primeru priključitve zgraditi in izboljšati ceste in razširiti vodovod, plin in elektriko. Mestna občina bi s priključitvijo okoliških občin pridobila le na številu prebivalstva in bi bile zahteve Maribora v upravnem, gospodarskem in prosvetnem pogledu za to večje. Župan g. dr. Lipold je naglašal, da bi bilo treba začrtati nove meje v skladu z bodočim razvojem mesta.

Potem ji je še za tisti večer obljubila zdravila in jo poučevala, dokler se niso sprt zmajali kosi. Tedaj je utihnila in bila potlej vse popoldne nekam zamišljena. Dekletova nadloga je tiščala kakor mora nanjo.

«Ta zelenec menda doslej še ni spoznal nobeno ženske», se je jezila in sklenila, da si ga pošteno privošči, kadar ga prvič dobi v pest.

Pred večerjo je stopila v bajto in pod predpasnikom skrito prinesla obljubljeno, ki naj bi Zinko rešilo. Mladenka je potrpežljivo pila vso grenko čobodro, se mučila s soparo in se nategovala pri delu, tudi jedla ni skoro nič in se je sploh natanko ravnala po navodilih, toda vse prizadevanje je ostalo brezuspešno. Samo slabela je in medlela in omedlevica jo je začela napadati, da so se domači zapored začeli bati zanjo.

Najprej je zaskrbelo mater. Od dne do dne jo je bolj previdno in proseče vpraševala, naj pove, kaj se je lotilo, da tako medli, toda Zinka je samo otožno skimavala z glavo in zatrjevala, da ji ni nič.

«Vročina je letos tako huda, se mi vidi», je izkušala prepričati mater, kadar je bilo le preveč vpraševanja.

Oče se je materi spočetka smejal:

«Ne bodi no, Marta! Spak otroški se je menda res zagledal v tistega žolnirja. Kar pusti jo, ji bo že prešlo.»

Potlej je kmalu jel tudi sam pazneje motriti hčer. Zinko je imel rad in bil je ponosen nanjo. V srcu ji je voščil najlepše življenje, kar si ga je

mogel misliti. Včasih, ko je truden na večer malo posedel pred hišo in se zagledal na vrt, kjer so mirovale dolge sence, se je razsvetlilo pred njim, pa je sredi mlade družinice zagledal ljubljenko svojo. Poigravala se je z deco in se veselo nasmehnila zdaj njemu zdaj zastavnemu možu, ki je prihajal k družini. In oče Blaž je vedel, da je Zinka - mlada Hojnica srečna.

«Bog daj, da bi bilo res», je vzdihnil, ko je izginil privid, a te dni se je začel bati, da bi mu hčerko ne iztrgala bolezen. «Da se le ni zmotila s kom — je temno sililo vanj, a si je takoj odgovoril:

«Saj nikamor ne gre in tudi nikogar ni k nam. In sploh: toliko ponosa bo imela in bo vedela, da je Tršarjeva, pa ne volarjeva!»

Poleg domačih so tudi sicer po vasi opazili ljudje izpremembo na Zinki. Ženske so jele stikati glave in moški so se čudili:

«Kako to, da se Tršarjeve loteva jetika, ko je vendar iz tako zdrave rodovine?»

Medtem so bili po Golševem jeli jezicati, kako je bila Zinka pri Parapatu v gosteh. Cajnarjeva dekla da je to raztrobila okrog in je bilo vse Golševo naenkrat prepolno besedovanja, kako je Tršarjeva gosačka pujskom ščetine štela, medtem ko se je Blaževa hči gostila z inženjerjevim pisčem. Novica je bila tolikanj zabavna, da se je kakor ogenj širila ne le po Golševem, ampak tudi po Okladi in še dalje. Nazadnje se je morala postaviti v bran Cinclja sama, ki je najprej pripričala Tršarjeve, da so to zgolj hudobne besede.

USTANOVITEV ORGANIZACIJE JRKD ZA NOVOMEŠKI SREZ.

Novo Mesto, februarja.

V nedeljo dopoldne so se sestali v občinski posvetovalnici poleg predstavnikov Novega mesta tudi številni ugledni predstavniki našega podeželja in občin. Namen sestanka je bila ustanovitev organizacije JRKD za novomeški srez, ki naj v sebi združi vse dobro čuteče in delavne Jugoslovence.

Zborovanje je otvoril predsednik pripravljalnega odbora, šolski upravitelj v pokoju g. Davorin Matko, ki je pozdravil vse prisotne, nato pa podal besedo odposlancu banovinske eksekutive JRKD g. Milanu Cimermanu, ki je obrazložil, kakšen pomen in namen ima nova vsedržavna stranka. Prav 8 november je jasno pokazal potrebo, da se ustanovi organizacija, ki bo združila v sebi vse dobro misleče Jugoslovence.

Besedo je nato povzel narodni poslanec gosp. Klinec, ki je poročal o delu v narodni skupščini za preosnovo trošarine na vino, za odpravo žitnega monopola in za davčno preosnovo. Važna je tudi ustanovitev gospodarskega sveta.

V pripravljalni odbor sreske organizacije so bili soglasno izvoljeni: za predsednika župan g. dr. Režek Josip, za prvega podpredsednika g. dr. Trošt Ivo, za drugega podpredsednika posestnik in gostilničar Matko Josip iz Gotne vasi, za tajnika uradnik v pokoju g. Strajnar Vekoslav, za blagajnika železniški uradnik g. Vales, za odbornike gg.: trgovec Grosek Ivan iz Trebnjega, Miklič Jože iz Lukovka, Zupančič Alojzij iz Ajdovca, Bule Franjo iz Mirne, Žvan Ivan iz Toplice, Zupančič Jakob iz Dobrnič, Bregar Alojzij iz Velike Loke, Vehovec Slavko iz Zužemberka, Matzele Josip iz Črmošnjic, Krevs Albin iz Brusnic, Zagor Martin iz Orehovice, Klinec Ladislav iz Gorenjega Polja, Petschinger Ivan iz Črmošnjic in Matko Davorin iz Novega mesta.

Deca potrebuje mleka

Ker kmetijstvo malo ali nič ne nese, je želja mnogih, naj bi mleko nadomestilo vir dohodkov v gospodarstvu.

Pred vojno je bilo to mogoče, ker smo imeli največje odjemalce mleka v Trstu in na Beki. Po vojni pa so razmere drugačne. Zato ne kaže oživljati ali celo ustanovljati mlekarn, zlasti ne tam, kjer ni nadpridelka mleka, sedaj se morajo

boriti s težkočami za obstoj celo starejše, do sedaj dobro stoječe mlekarn. Zaloge sira in masla se povsod kupičijo. Na izvoz takih izdelkov pa za enkrat ni misliti, ker so inozemski trgi založeni s prav dobrim in cenenim blagom.

V tej krizi nam preostaja edina rešitev v lastni samopomoči. Povečati je treba v prvi vrsti uživanje mleka. To pa ne samo v mestih, ampak tudi na deželi. V mestih bi se lahko mnogo kave, čaja in druge umetne brozge zamenjalo z mlekom. Za siromake naj se uvedejo namesto podpore vsaj delno karte na mleko, ker bi bila tako deca še najbolje podprta.

Z dežele prihaja glas o tako zvanem mlečnem nadpridelku. V gotovih krajih se je količina mleka v kratkem času skoro podvojila. Ali smo morda res v enem letu že izboljšali mlečnost naše živine? Ali je bila lanska letina krme tako dobra? Niti eno niti drugo mi rest! Denar je ono, česar nimajo ljudje, in tako gre poslednja kaplja mleka v mlekarno. S takim ravnanjem je prizadeta zlasti deca, ki pije namesto mleka čaj s saharinom. Prav tako je to škodljivo za teleta, ki se prehitro odstavi. Je to prav žalostna pot, ki bo imela slabe posledice za splošno gospodarstvo.

Ne ustvarjajmo torej mlekarske krize po nepotrebnem, saj je pridelek mleka v naši državi prav za prav tako malenkosten, da ne bi imeli vsi prebivalci niti mleka za zajtrk. Najprej zadostimo domači potrebi in šele prevešek oddajmo v mlekarno.

Politični pregled

V Rim je odpotovalo naše odposlanstvo za pogajanja

glede sklenitve nove trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Italijo.

Odposlanstvu načeluje načelnik oddelka za zunanjo trgovino v ministrstvu za trgovino in industrijo dr. Milivoj Pilja, člani pa so načelnik industrijskega oddelka dr. Milan Lazarević, šef tarifnega odseka generalne direkcije carin Peter Borisavljević in profesor gozdarske fakultete v Zagrebu dr. Ulmanski.

Pred Šanghajem se še vedno vrše hudi boji. Po zadnjih kitajskih zmagah

so se Japonci zopet opomogli in pričeli v torek zjutraj ofenzivo na vsej fronti

in na mnogih mestih, tako zlasti pri Hongkiju, Čapeju in Kiangvanu, pognali Kitajce v beg.

Kakor poročajo iz Tokia, bo japonska vlada v kratkem

objavila pogoje za japonsko-kitajski mir. Predvsem zahtevajo Japonci, naj se kitajske čete umaknejo s šanghajskega ozemlja.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

VELIK POMEN ZELENE GALICE PRI GNOJENJU.

Vitriol ali zelena galica je prav dobro sredstvo za razkuževanje stranišč. Ako prihaja iz stranišč neprijeten duh po amonijaku, raztopimo v vodi nekoliko vitriola in poplaknemo s to raztopino stranišča. Po potrebi razkuženje ponovimo. Vrednosti gnojnice s tem ne zmanjšamo. Tako sem čital v zadnji številki «Sadjarja in vrtnarja» in sem se spomnil, da je treba o zeleni galici še več povedati: namreč to, da zelena galica ne le zmanjša vrednosti gnojnice, temveč jo celo poveča, kar je posebno v današnjih, za kmeta tako hudih časih največjega pomena. Danes ne moremo več potrošiti milijonov za uvoz čilskega solitra, pač pa ga lahko z malimi stroški nadomestimo z izboljšanim hlevskim gnojem in gnojnico. Že leta 1928. je rekel znameniti češki strokovnjak Stoklasa, da izpuhti le v Češkoslovaški za dve milijardi dinarjev dušika iz hlevskega gnoja vsako leto.

Tako izginejo neprecenljive milijarde najdražje rastlinske hrane in je res že skrajni čas, da se izpametujemo in pričnemo z domačim dušikom pametneje in skrbneje gospodariti. Poizkusi so nedvomno dokazali, da imamo v zeleni ali železni galici ceneno snov, ki veže amonijak v gnoju in gnojnici. Za ohranitev 1 kg dušika v vrednosti 20 Din porabimo le za 4 Din zelene galice, kar znači petkratno pocenitev dragega dušika. Najcenejši in najenostavnejši način štednje v umnem gnojenju je mešanje zelene galice s hlevskim gnojem.

Toda vezanje dušika ni edina dobra lastnost zelene galice. Mnogo bolezenskih kalij se skriva po hlevih, da omenim le vedno se ponavljajoče nalezljive bolezni: parkljevko, svinjsko rdečico, kužne driske in slične kuge, ki pobereje mnogo

ljudem naokrog pa le ni mogla zavezati jezika. Toliko je še poskrbela, da je tudi Hojnikovima dekletoma bridko potožila, kako neznansko grdo kažejo ljudje o ubogi Zinki. Na svetega Izidorja dan je šla s Hojnikovima od rane maše in jela vzdihovati:

«Sama sem bila tam in bom vedela, kako je bilo. Pred vrati sva srečali tisto gosposko stvar. Vabil naju je res k sebi in bi ne bilo nič hudega, če bi bili prav šli, a nisva in lahko prisežem, da nisva. Samo jaz sem komaj glavo pomolila skozi vrata v tisto njegovo pisarno, ker me je radovednost gnala, Zinka pa še pogledati ni marala noter.»

Potlej je šušljaje zaupala Minki na uho: «Le verjemi, da je vse to sama gola prevošljivost! Boje se deklina, da bi se Nace ne ogledal po Zinki. Kako rada se ona ozre za njim, že itak vsa fara ve.»

Hojnikova, ki je poznala bratovo rano, je ostrnela:

«Kako ste rekli, mati? Jelite, da ima Naceta rada...»

«Še vprašaj?» je Cinclja zavila oči.

Tako je bil s Tršarjeve doma in pri Hojnikovih opran slednji sum in Cinclja je bila uverjena, da njena setev zori. Minka se pač ni mogla premagati, da ne bi namignila bratu, kaj je slišala.

«Kdo je neki to blevska!» se je naredil, kakor bi mu bilo čisto vseeno.

Minka je vzbožila obrvi in ni hotela povedati, odkod ima novico.

«Tak mi je povedal, ki natanko ve», je nekajkrat ponovila in se poredno smehljala bratu.

Nace je bil od daleč verno ogledoval Zinko, govoriti pa tisti čas ni mogel nič kaj prida z njo, ker se ga je nekako izogibala in sam ni maral preveč siliti.

«Da bi se metal za njo, naj si le ne misli», si je dejal včasih. Najsi se je težko premagoval, se je tolažil: «Ako mi je namenjena, mi ne odide, če mi ni, bi si pa zastoj brusil pete.»

Kljub temu mu je bilo marsikdaj hudo in je večkrat sanjal o njej, kakor bi si bila Zinka mislila. Kako naj bi bila tudi razmišljala, ko ni imela časa! Kakor je namreč gostačka po eni plati skrbela zanjo, tako je po drugi strani bila vsa ta pomoč silno jalova. Zinki se je že zdelo, da so ji v pasu vsa krila pretesna. Cinclja je pa vedno samo pravila, naj potrpi. Tršarjeva je res potrpehla, toda nadloge in težave so se kopičile nanjo kakor sedem slabih let. Dan za dnem je s hudobno naglico rasla skrb, kaj bo s skrivnostjo, ki jo nosi, poleg tega pa jo je zajelo še pravcato morje gorja. Jela je že misliti, da bi se potožila dragemu, ko so se zgrnile nove sence, ena bolj mrko preteča od druge. Mati in oče sta ji svetovala, naj ne hodi delat in naj rajši doma počiva, dokler je tako slabotna, toda ona ni hotela ničesar slišati o tem. Samota ji je bila strašna, zato je vedno komaj čakala, da je mogla med ljudi. Tam je vsaj malo pozabila svoje brige.

Bilo pa je to leto čez in čez največ govorenja o cesti. Radovedne deželane je zanimala steherna

podrobnost. Verno so poslušali, kadar je kdo pravil, kako je temu ali onemu delavcu ime, odkod je doma, ali ima ženo in deca in kakšne so sicer razmere v njegovi domovini. Dekleta so znala natanko opisati, kako posamezniki gledajo in hodijo, fantje so za šalo poizkušali posremiti njih petje, navade in razvade, kolikor so jih opazili. Se mnogo bolj iskrene poslušalec je imel, kdor je kaj vedel o gospodi. Že cestni mojster je bil visoka glava, če je pa kdo malo več izvedel o Parapatu ali celo o samem inženjerju, ki so mu rekli ljudje na kratko kar «vikši», je moral po dvakrat in po trikrat ponavljati še tako neznanstvo. Tako način pripovedovanja seveda ni posebno primeren za ohranitev točne resničnosti, temveč se rado in skoro neizogibno dogaja, da opisovani dogodki s pripovedovanjem rasejo, se izpreminjajo in tako popačijo, da nazadnje že ni več niti diha tistega na njih, kar se je morda v resnici pripetilo. Tako je bilo tudi z novicami, ki so se širile o cesti in zlasti o gosposkih tujeih po Okladi. Zelja po vedno novem in zanimivem je ljudi časi tako premočila, da tisti, ki je prvi prinesel na vas kakšno novico, sam svojega sporočila ni več spoznal, ko ga je čez dva ali tri dni v prenovljeni obliki spet slišal iz ust oddaljenega soseda. Zgodilo se je celo, da se je iz tega skotilo nekaj zamer in zameric; kajti ta je rekel, da je tako dejal oni, oni pa je trčel, da kaj takega še nikoli ni slišal.

(Dalje prihodnjic.)

žvane po nesnažnih hlevih. Zelena galica je pa izvrstno razkužilo, ki ga lahko uporabljamo brez nevarnosti in brez velikih denarnih žrtev v hlevu, na gnojišču in v staji, pri tem pa še podvojimo gnojilno moč živalskih odpadkov.

Koliko imamo pri nas zapleveljenih njiv in travnikov, polnih mahu in malovrednih zeli, posebno raznih kobulnic (divjega korenja in drugih). Z 200 kg zelene galice, za katero potrošimo 400 Din, pa se odkrižamo nadležnega enoletnega plevela in damo koristnim rastlinam prostora in zraka, da bolje uspevajo, uničeni plevel pa jim služi v dobro hrano.

Najbolje je, da raztopimo na 100 l vode 25 kg zelene galice in s to raztopino poškopimo zapleveljeno ploskev. Male površine lahko poškopimo z navadnimi vrtnimi škropilnicami, za večje travnike in njive pa napravimo raztopino v gnojničnih sodih in tekočino razšopimo kakor gnojnico ali celo obenem z njo. Za 1 ha potrebujemo 800 litrov 25odstotne raztopine zelene galice. Da je to sredstvo prav izvrstno za zatiranje maha, sem se pred leti sam prepričal, ko sem z enim samim škropljenjem popolnoma zatrl mah na osojni rebri. Če je ruša potem prerodka, moramo posejati med redko travo dobre travne mešanice, da se ruša zgosti. Najpripravnejši čas za škropljenje je tedaj, ko se prične rast trave.

Pri nas je zelena galica popolnoma neznana v kmetijstvu, vendar pa bi mogli obrniti nanjo vso pažnjo, da prištedimo v teh hudih časih z njo milijone dinarjev našemu kmetijstvu. K.

Sejmi

7. marca: Veržej, Sv. Peter pod Svetimi gorami;

8. marca: Velika Loka, Pilštanj;

10. marca: Smuka, Kostivnica, Kapele, Šentjuri ob Taboru, Sodražica, Raka, Dol pri Laškem, Hodoš;

11. marca: Gradac, Račna, Slovenska Bistrica;

12. marca: Št. Jurij ob južni železnici, Turjak, Dernovo, Vesela gora, Dolenji Logatec, Radovljica.

Tedenski tržni pregled

KRMA ima v Mariboru naslednje cene: seno 85 do 95 Din, otava 75 do 80 Din za 100 kilogramov.

ZIVINA. Na sejmu v Laškem so bile cene prvovrstnim volom 4 do 5 Din za kilogram žive teže. Na sejmu v Cerknici so bile za kilogram žive teže naslednje cene: voli I. vrste po 5 Din, voli II. vrste po 4 do 5 Din, voli III. vrste 3 do 4 Din, krave po 2 do 4 Din.

JAJCA. Na ljubljanskem trgu se prodajajo po 1 Din, a tudi po 1.75 Din za par.

SADJE. Na mariborskem trgu so prodajali jabolka po 3-50 do 7 Din za kilogram.

KROMPIR se je prodajal v Mariboru po 1 do 1-50 Din za kilogram.

Schichtov RADION pere sam

A. Raztopi Radion v mrzli vodi.

B. Kuhaj v raztopini perilo 20-30 minut.

C. Izpiraj perilo najprej v gorki, potem v mrzli vodi.

JR 1/32

in... hitrejšje

Soteščan:

Pod križem trpljenja

(Povest iz povojne dobe.)

Duhovnik jo je razumel. Domače razmere so mu bile dobro znane. Poučil jo je, kako naj ostane trdna pod udarcem nesreče. Njegova beseda je tekla kot zdravilno olje na skelečo rano.

Materi in Ani ni ugajalo, ker se je župnik razgovarjal z gospodinjo, njiju pa je popolnoma prezrl. Domišljali sta si, da sta tem bolj nesrečni, ker sta prisiljeni bivati pod morilčevo streho. Lojza je zaslužila in naj obrne za pokoro, njima pa se pleče trnje venec.

Z maščevalnimi naklepi sta jo ubrisali drugo jutro na Selišče. Ako jima župnik ni privoščil duhovnega zdravila, si ga bosta pa poiskali sami pri kakem nebeškem priprošnjiku. V ta namen sta kupili svečo in jo prižgali na stranskem oltarju.

Skrbnemu župniku ni bilo všeč, ko je zapazil, da je pogrinjalo na oltarju pokapano od sveče. Pograjal je cerkovnika, zakaj ne skrbi za srago na svetem kraju. Sam se je odločil paziti in res je našel neko dopoldne na oltarju prižgano svečo. V klopi pred oltarjem pa je dremala Streharjeva Ana.

«Kdo je prižgal svečo na oltarju?» je vprašal s trdim glasom.

Ana se je ustrašila. V cerkvi se ni upala glasno govoriti. Celo duhovnik nima te pravice, ako ni na prižnici ali pred oltarjem.

«Pogrinjala je vendar škoda in bi se lahko užgalo», je nadaljeval z vso resnobo.

Ana se je počasi opravičevala: «Mežnarja sem prosila, naj jo dene na svečnik, pa mi je to odrekel.»

«Cerkovnik sme storiti le tisto, kar jaz dovolim...»

«Teja mu vendar ne boste branili...»

«Prižgal jo bo takrat, kadar bom jaz rekel...»

«Pa mu recite.» Jara devica je zardela od jeze. Z obraza se ji je kar kadilo.

«Svečo proč!» je zagrmel duhovnik. «Nikdar več naj je ne vidim na tem prostoru.»

Ugasnila je svečo in jo spravila v žep. V tem je nejevoljno mrmrala: «Pa še vbogajme ne bomo dajali...»

«Saj ne daješ meni», jo je užaljen zavrnil.

«V cerkev bom pa vendarle hodila...»

«Prav je, da moliš; napačno pa je, ako hodiš v cerkev zato, da se izogneš domačemu delu. Lojzi pomagaj, pa bo storila veliko dobro delo. Bog ti bo obilno povrnil.»

Pričela jo je obirati: «Gospod Andrej, Lojza je taka in taka...»

«Revica je, da bi se razjokal kamen nad njo. Ako vdano prenaša, si bo zaslužila nebesa. Vsi ljudje imo svoje napake. Nikar jo ne obsojaj!»

«Gospod, sovražim jo zaradi greha...»

«Ako sovražiš greh, moraš grešnika ljubiti. Bog nas bo sodil.»

«Gospod župnik, Lojzi ne bom nikoli odpustila...»

«Ana, vsa tvoja molitev je prazna, ako se ne naš premagovati. Prave pobožnosti ne kažemo v cerkvi, ampak izpričujemo jo zunaj cerkve. Ali ne veš, kako pravijo: 'V cerkvi svetnica, doma pa satan'. Take ljudi ima vrag posebe na verigi.»

Hinavka jo je dobila po grbi. Toliko resnice ji še ni nihče povedal. Pogled modrega gospoda ji je šel skozi oči kakor smrekov storž skozi grlo. Dobila je 'uroke'; takoj jo je zbolela glava. Posledice so se naglo pokazale. Zaman se je umila pri kropilnem kamnu z blagoslovljeno vodo in pljunila trikrat čez glavo. Župnik je opazil njeno pečenje in zakričal: «Ali misliš, da je kropilnik vaško korito?»

Doma je tožila o hudih bolečinah. Materi je zaupala, kaj se ji je pripetilo. «Le brž v posteljo!» ji je svetovala. Na tihem pa je dostavila: «No, sedaj pa še v cerkev ne bomo smeli hoditi.»

«Na Selišče ne pojdem več!» Tako je sklenila Ana in si ovila glavo z mrzlimi obkladki. Z materjo sta ugibali to in ono. Potrdili sta soglasno, da je seliški župnik nevaren človeškemu zdravju. Obe hkratu sta vzdihnili: «Oh, naposled bo začel sejati še krivo vero.»

«Ne veste, kako me je mahrulil», je pretiravala Ana. «Pa prav tedaj, ko sem bila zamaknjena v nebesa...»

«Prenaglil se je, prenaglil», je vedela starka. «Gospod, ne prištevaj mu tega greha!»

«Priporočila ga bom vsem dobrim duhovom. Da bi se le preveč ne maščevali!»

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutih:
1 dolar za okrog 56 Din;

v devizah:

100 italijanskih lir za 203.80 do 206.20 Din;
1 dolar za 56.38 do 56.67 Din;

100 francoskih frankov za 222.71 do 223.83 dinarjev;

100 češkoslovaških kron za 167.07 do 167.93 dinarjev;

Vojna škoda se je trgovala po 246 do 249 Din, investicijsko posojilo, ki se je znatno okrepilo, pa po okrog 64 Din.

Kratke vesti

— Uspela kmetijska prireditelj v Kranju. Kmetijsko filmsko predavanje, ki se je vršilo v Kranju 22. februarja, je uspelo prav dobro. Predvajani so bili dva poučna in obenem zabavna filma, velepučni film o naprednem kmetovalcu in naposled še izredno poučni film o sadnih škodljivcih. Uvodno in pojasnjevalno predavanje je imel kmetijski poročevalec g. Sustič, film o škodljivcih pa je pojasnjeval tajnik Kmetijske družbe g. Kafol. Obiskovalci so z izrednim zanimanjem sledili živim slikam. Vidi se, da je te vrste pouk posebno učinkovit. Navzočni predsednik Kmetijske družbe, vladni svetnik g. Detela, se je ob koncu zahvalil prirediteljem in obenem pozval kmetijske podružnice k čim bolj živahnemu delovanju za povzdigo kmetijstva. Krasne filme sta dali na razpolago ravnatelj agrikulturnega urada v Zagrebu g. Pučnik in Kmetijska družba.

— Sklepi hmeljske konference v Ženevi. Po tridnevnem prav živahnem zborovanju so se zastopniki hmeljarjev, ki so jih poslale evropske države v Ženevo, zedinili in usvojili predloge, ki jih je stavilo predsedništvo. Sprejeto spomenico je konferenca predložila Društvu narodov. V njej se ugotavlja nevarno stanje, v katero je zabredlo hmeljarstvo vseh evropskih držav: Češkoslovaške, Nemčije, Francije, Belgije, Jugoslavije in Poljske. Nujna potreba je, da se ustalijo ravnotežje med pridelkom in porabo, kar se dá doseči z omejitvijo nasadov in s prenehanjem sajenja hmelja in z zmanjšanjem njegovih zalog. Spomenica poudarja, da se morajo vse hmeljske organizacije združiti v eno mednarodno organizacijo,

ki bo skrbela za hitra in zanesljiva poročila o cenah. Kot temelj more služiti dosedanji srednjeevropski mednarodni hmeljarski urad. O konferenci bo izdano podrobnejše poročilo v nekaj dneh.

— XIV. dražba kož divjačine bo 21. t. m. v prostorih Ljubljanskega veleesejma.

DOPISI

BEGUNJE PRI LESCAH. Begunjei bomo letos proslavili 50letnico gasilnega društva. Ker je naše gasilno društvo bilo ustanovljeno kot eno prvih v našem okraju, bo proslava slovesna, kolikor nam bo pač dopuščala kriza. Ze danes vabimo sosednja in druga društva, da se udeležijo naše proslave. — Prav živahen je smučarski klub v Begunjah, ki si je postavil v Dragi prijazno kočjo. Koča je oskrbovana. Pomladi bodo uredili tudi pot do kočje.

JESENICE. (Smrtna kosa.) Po daljšem bolehanju je umrl v jeseniški bolnici bratovske skladnice g. Franc Poženeš, delovodja pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah. S pokojnikom je legla v prerani grob občezmana jeseniška osebnost. Bil je dolga leta poveljnik tovarniških gasilcev, občinski odbornik, bivši predsednik podružnice CMD, član jeseniškega Sokola in tudi sicer delaven mož. Kljub hudi bolezni je vršil službo v tovarni do zadnjega, dokler ga ni zahrbtina bolezen popolnoma strla. Njega in njegovo obitelj je zadnja leta hudo preganjala nemila usoda. Pred dvema letoma mu je v cvetu mladosti umrl sin, drugi sin pa je že nad leto dni prikljenjen na bolniško posteljo. Pokojniku blag spomin!

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU. Naš Sokol se že od minilega občnega zbora pripravlja na Tyrševo proslavo, ki bo v nedeljo 6. t. m. ob 3. uri v narodni šoli. K proslavi, ki bo obsegala telovadne, pevske in deklamacijske točke in govor, vabimo vse narodno čuteče občinstvo, starše naše dece in zastopnike sosednjih društev. Vstopnine ne bo. Pridite vsi!

PRIMSKOVO PRI KRANJU. Kmetijska strojna zadruga je imela v nedeljo 21. februarja v prostorih Gasilno-gospodarskega doma redni občni zbor, ki se je prav lepo izvršil. Zadruga obstoja dve leti in šteje nad 30 članov. Med letom so štirje člani umrli, med njimi tudi pregle-

dovalec računov. Teh so se zborovalci spomnili na poziv načelnika g. Lokarja s trikratnim vzklikom: «Slava». Namesto umrlega pregledovalca račun v g. Jožefa Košnika, je bil izvoljen g. Janez Ješe. — Naše gasilno društvo se udeležuje tudi na prosvetnem polju. V nedeljo 6. t. m. ob 4. uri popoldne vprizori ljudsko igro v petih dejanjih «Desetega brata». Igrali bodo člani in domača dekleta. Vabimo domačine in okoličane!

RAZTEZ PRI RAJHENBURGU. (Smrtna kosa.) Spet so zaplakali zvonovi zadnji pozdrav in naznanili, da se je preselil v večnost 84letni posestnik Franc Ormzu. Pokojnik je bil velik do brotnik vsega kraja, ker je rad pomagal vsakomur pri nesrečah in boleznih živine. Naj mu bo Bog milostljiv sodnik in obilen plačnik!

RIMSKE TOPLICE. V nedeljo 6. t. m. ob 16. priredi Sokol v hotelu «Novi pošti» proslavo 100letnice rojstva dr. Tyrša, ustanovitelja sokolstva. Spored: pozdravni nagovor staroste, predavanje in razne deklamacije. Po proslavi se uprizori lepa igra Manice Komanove «Prisega ob polnoči». Pridite!

RUŠE. Številno brezposelnih zaradi ustavitve tovarne za vžigalice in odpustitve dejavstva v tvornici za dušik stalno narašča. Zato se je osnoval v Rušah poseben odbor, ki skrbi za pomožno akcijo. Darovalecem najlepša hvala! — Na novo službeno mesto v Ljutomer je odšel železniški uradnik g. Opetnik, k nam pa je prišel iz Ljutomera g. Hartman. Iz Rač se je povrnil naš načelnik Sokola in član gledališkega odra g. Ferk.

STOPRCE. (Smrtna kosa.) Umrl je v cvetu mladosti po hudi zavratni bolezni v mari-borski bolnici g. Edvard Cajzek, povsod priljubljeni čevljar in zvest naročnik «Domovine». Naj počiva v miru!

SV. BOLFENK PRI SREDIŠČU. (Smrtna kosa.) Dne 22. februarja so žalostno zapeli zvonovi bolfenske župnijske cerkve in naznanili, da je zatisnil svoje trudne oči naš priljubljeni g. France Levanič, pošten in spoštovan mož, ki je bil več let občinski odbornik in svetovalec. Pokojnik je zapustil ženo in pet nepreskrbljenih otrok. Naj mu bo lahka domača gruda!

ŠT. VID PRI STIČNI. (Smrtna kosa.) V Radohovi vasi je umrl v visoki starosti 84 let g. Anton Trlep, državni cestar v pokoju. Pokojniku blag spomin, žalujočim sožalje!

VOJNIK. Vojniški gospodinjski tečaj se je zaključil 21. februarja z razstavo del iz raznih prarog gospodinjstva. Posetniki so se prepričali o

Namišljena bolnica je bila drugi dan zdrava ko riba. K maši je šla v sosednjo župnijo, kjer je niso toliko poznali. Bilo ji je predvsem za to, da pokaže seliškem župniku svojo upornost. Zarekla se je, da mu ne bo nikoli pozabila. Zanj ni veljala molitev: «Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom...» Imela je svoje posebne nazore.

Gospod Andrej jo je kmalu pogrešil. V početku je mislil, da so zalegle njegove besede. Hotel se je prepričati, zato j' zopet odšel v Zaptje. Pohvalil jo bo, ako se je aklonila.

Ana ga je zagledala, ko jo je mahal po vasi. Zavila si je glavo v predpasnik, da bi jo ne zalela boleti. A prepozno! Župnikov pogled jo je dosegel in ji šinil skozi obleko. Glavobol je bil neizogiben, že je čutila prve bolečine.

Lojze ni bilo doma, zato se je moral župnik pogovoriti z materjo o vsem, kar je ime! na srcu. Na vso moč se je zavzel za Lojzo, češ, da ne zmore sama vsega dela. O Nandetu je mislil, da je obsojen po krivici. Pride pa gotovo član, ko bo prejel zadoščenje. Bog je pravičen in bo odstranil madež zločina.

«No, kako pa vi?» jo je vprašal naposled bolj prijazno.

«Eh, stara sem, stara», mu je potožila. «Pa da bi umrla.»

«Ali ste pripravljeni?»

Starka se je ognila odgovoru: «Delati ne morem... Lojza pa misli, da ji bom za deklo...»

«Kaj malega že še odrinete. Lojza vam bo hvaležna, ako pazite na otroka...»

«O, seveda!» Stara mati je nejevoljno smrčala. «Gospod, pri nas je vse narobe. Poglejte, kakšno je po sobi. Ze več dni ni bilo pometeno...»

Župnik se je pošalil: «Nekoč je bila mella, ki je sama pometala... Zdaj pa so potrebne roke in nekoliko dobre volje...»

«Ne morem. V križu me ušcipne, kadar se pripognem.»

«Pa Ana?» Župniku se je zresnilo lice.

«Hm. Dekle ima svoja opravila...»

«Doma naj pomaga. Vaša dolžnost je, da jo k temu navajate.»

V starki je zahreščalo. Spomnila se je, da je župnik razžalil hčer, ker jo je v cerkvi brez povoda ozmerjal. Rada bi mu bila oponosila, a se je bala, da bi se preveč ne zaletela. Naposled je dejala: «Gospod Andrej, Ano pa kar pri miru pustite! Zadnjič je od žalosti zbolela.»

«Zakaj?» je bil radoveden. Gospod je bil spravljiv in miroljuhen. V hipu je pač izustil kako trdo besedo, a je zamero hitro pozabil.

«Zato, ker ste jo ošteli», mu je odvrnila. «Motili ste jo v cerkvi pred oltarjem... Zamaknjena je bila... Dekle vidi stvari, ki jih celo vi ne vidite... Z duhovi se pogovarja...»

Župnik je skomignil z rameni. «Uboga Lojza!» je vzdihnil sam pri sebi. Zdaj se je prepričal, da je res, kar so mu pripovedovali. S takimi ženskami ni mogoče shajati. Bog jih mora očitno kaznovati

Ana je prilezla iz skrivališča takoj po župnikovem odhodu. Držala se je za glavo in čutila bolečine v hrbtu. Mater je tiščalo v želodec. Obe sta si domišljali, da jima je bilo 'narejeno'. Župnik, ki zagovarja Lojzo, jima hoče škodovati. Brž sta poiskali blagoslovljeno vodo in kropili za odhajajočim duhovnikom.

Nato sta se zaprli v kamro in zakurili železno pečico, tako zvani 'Gašperček', ki je že marsikaj nakuhal in napekel. Začelo je prijetno dišati. Ko sta se napasli, sta legli v posteljo. V sobi se je zbudil otrok in začel ječati. Zunaj je sijalo solnce...

Lojza se je vrnila s polja šele proti večeru. Za kljuko pri vežnih vratih je našla zataknjeno veliko pismo — poziv na sodišče. Likarica, vdova umorjenega sosedja, je tožila za odškodnino. «Rubili bodo! Kje naj vzamem toliko denarja?» Nesrečnica je bridko zajokala.

Vsa obupana je hitela k županu in ga prosila, naj ji pomaga. Obljubil ji je, da bo storil vse, kar je mogoče. Nadejal se je, da bo pregovoril Likarico, naj ustavi tožbo. Ako mu bo spodletelo, pa bo poskusil dobiti posojilo. Ali pa si bo še kaj drugega domislil.

Streharjeva Ana ni šla drugo jutro k maši v sosednjo faro. Z materjo sta zaležali; ni se jima ljubilo vstati, ko je že sijalo solnce... «Kar leživa», je silila Ana. «Jaz bom danes in jutri bolna...»

(Dalje prihodnjič.)

potrebi in koristi tega pouka, ko so občudovali razne prav pestre izdelke gojenk. Vsa hvala in priznanje voditeljici tečaja k uspehu!

ZABNICA. Tu se je vršilo 21. februarja dopoldne v Gasilskem domu kmetijsko filmsko predavanje. Ljudje so z zanimanjem opazovali mazorno pokazano moderno obdelovanje zemlje, uspeh gnojenja z umetnimi gnojili in drugo. Kinematografski aparat je upravljala požrtvovalni ravnatelj agrikulturnega urada v Zagrebu gosp. Konrad Pučnik, predaval in podrobno razlagal snov pa je sreski kmetijski poročevalec g. Sustič. Predavanja se je udeležilo okoli 160 mož in fantov.

DOMAČE NOVOSTI

* **Nj. Vel. kralj Aleksander** je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo XII. mednarodnega vzorčnega velesejma (od 4. do 13. junija letos) v Ljubljani in jesenske velesejmske prireditve (od 3. do 12. septembra letos).

* **Naše strokovno šolstvo.** V zadnjem času je narodna skupščina sprejela šest važnih šolskih zakonov, in sicer o trgovinskih in srednjih šolah, o pomorskih trgovinskih akademijah, o tehniških srednjih šolah, o morskih obrtnih šolah, o ženskih obrtnih šolah in o ženskih strokovnih učiteljskih šolah. Nekaj teh zakonskih usnutkov je bilo v razpravi že tudi pred senatom, ki jih je odobril. Drugi pa še pridejo na vrsto. Ko jih naposled še potrdi vlada, bodo objavljeni in se bodo z novim šolskim letom že začeli izvajati.

* **Smrt najstarejšega slovenskega duhovnika.** V Škofji Loki je predzadnji torek umrl bisernomašnik g. Janez Wester, duhovni svetnik goriške in ljubljanske škofije. Dosegel je častitljivo starost 94 let. Deset dni po smrti svojega brata, šolskega svetnika, profesorja gospoda Avguščina Westra, ki je bil pet let mlajši, je odšel v večnost tudi on, ki je bil najstarejši slovenski duhovnik. Prej je dolga leta služboval v goriški nadškofiji in bil povsod priljubljen in spoštovan zaradi zglede značajnosti in vseh drugih vrtilin, ki morajo diti pravega narodnega svečenika. Časten mu bodi spomin!

* **Zavarovanje postrežnic in hišnic.** Po odredbi osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu so od 1. t. m. dalje zavarovanju zavezane tudi poročene postrežnice in hišnice, toda le takrat, kadar je to njih glavni posel, če za svoje delo zaslužijo nad 200 Din na mesec, vendar pa le toliko časa, dokler njihov soprog nima zaslužka zaradi brezposelnosti, bolezni, vojaščine itd. Urad poziva vse delodajalce, naj prijavijo postrežnice in hišnice, ki izpolnjujejo zgornje pogoje, v zavarovanje najkasneje do 8. t. m.

* **Delo v rudniku v Senovem ustavljeno.** V ponedeljek je zadel senovske rudarje hud udarec, ki se jim je napovedoval že pred meseci. Delo v senovskem rudniku se ustavi in v njem ostane samo redna varnostna služba. Tako izgubi nad 300 rudarjev skromni zaslužek in bo izročeni največjemu pomanjkanju z rudarji in družinskimi člani vred nad 1000 oseb. Pri varnostni službi bo ostalo v rovih največ do 100 rudarjev. Načelnstvo senovske občine je takoj ob razglasitvi usodne vesti v imenu prizadetih rudarjev kakor tudi občine same brzojavno posredovalo pri vladi in pri banski upravi.

* **Popolna ustavev obratov na Jesenicah.** S 1. marcem je Kranjska industrijska družba na Jesenicah odpovedala delo vsem delavcem in uradnikom zaradi slabega razpečavanja svojih izdelkov in polnih zalog. Jesenicam in Javorniku grozi s tem velika beda. Pozivamo vse odločujoče činitele, da po najboljših možnostih priskočijo hudo prizadetim delavcem in uradnikom na pomoč na ta način, da preneha uvažanje tovrstnih izdelkov iz inozemstva in da se da do Kranjski industrijski družbi na razpolago krediti, ki so potrebni za neovirano nadaljnje obratovanje.

* **Delavsko zavetišče v Ljubljani** Ljubljanski občinski svet je na seji lani novembra sklepal o

tem, da se zgradi Delavsko zavetišče na stavbišči ob Gosposvetski in Bleiweisovi cesti na prostoru, kjer se sedaj nahaja mestni dohodarstveni urad. Proti temu sklepu so se pritožili razni sosedje, češ, da je ta prostor za Delavsko zavetišče neprimeren. Mestno načelstvo je pritožbo odpisalo na bansko upravo, ki je sedaj zavrnila vse pritožbe in potrdila, da se Delavsko zavetišče zgradi na omenjenem prostoru. Pritožniki imajo pa še pot na upravno sodišče. Potrebna je še odobritev ministrstva za socialno politiko, ker gre tudi za borzo dela, ki bo dala mestni občini za gradnjo zavetišča brezobrestno posojilo štirih milijonov dinarjev, plačljivih v petindvajsetih letnih obrokih.

* **Glavna skupščina Slovenskega lovskega društva v Ljubljani** bo 13. t. m. ob 10. dopoldne v steklenem salonu restavracije na glavnem kolo-dvoru v Ljubljani. Pristop bodo imeli odposlanci podružnic, člani osrednjega odbora in oba račun-ska preglednika.

* **Kaj bo z mariborsko kmetijsko eksportno zadrugo.** Vznemirjenje članstva zaradi sedanje negotovosti, kaj bo s Kmetijsko eksportno zadrugo, zadnje dni zelo narašča. Splošna želja članstva je, da se skliče čimprej občni zbor zadruga in da se izvoli novo vodstvo. Toda kdo naj skliče občni zbor? Načelnstvo je v zaporu. Člani tudi lahko skličejo občni zbor, toda te je potrebno šele ugotoviti po imenikih in knjigah, ki pa jih ima preiskovalni sodnik. Vsekakor je treba storiti primerne korake, da se vznemirjenje med članstvom konča in da se reši premoženje zadruge, ki je v nevarnosti.

* **Prodaja umetnih vžigalnikov.** Kakor je znano, je od početka leta 1929. v zvezi z zakonom o šestodstotnem monopolskem (švedskem) posojilu prepovedana svobodna prodaja umetnih vžigalnikov in uvedena posebna monopolska taksa. Vžigalniki so z novim zakonom o državnih monopolih postali monopolski predmeti. Po novih zakonskih predpisih je uprava državnih monopolov te dni pričela izdajati posebna dovoljenja za prodajo umetnih vžigalnikov iz navadnih kovin in vžigalnih kamenčkov. Ta dovoljenja za prodajo vžigalnikov iz navadnih kovin morejo dobiti samo mali prodajalci tobaka, dočim smejo električne vžigalnike prodajati samo avtomobil-ske in elektrotehnične tvrdke, in sicer prav tako le s posebnim dovoljenjem. Vsi vžigalniki morajo imeti pravilen monopolski žig kot znak, da je nanje plačana taksa v višini 50 Din. Prodaja umetnih vžigalnikov iz plemenitih kovin sicer ni vezana na posebno dovoljenje monopolske uprave, vendar smejo te vžigalnike prodajati le draguljarji, uvažati pa se smejo le s posebnim dovoljenjem monopolske uprave. Pri uvozu se mora plačati za srebrne vžigalnike 100 Din, za zlate pa 200 Din take. Z novim zakonom o državnem monopolu so določene stroge kazni za tihotapstvo in za rabo nežigosanih umetnih vžigalnikov. Mali prodajalci tobaka, ki dobijo dovoljenje za prodajanje vžigalnikov in vžigalnih kamenčkov, morajo te predmete kupovati le pri Jugoslovenskem društvu žižica v Beogradu (prodajalci iz dravske, savske in vrbaske banovine pri skladišču omenjene družbe v Zagrebu). Vžigalnike oddaja ta družba proti vnaprejšnjemu plačilu, pri čemer priznava 10 odstotkov provizije od enotne prodajne cene, ki jo določi monopolska uprava in ki se je morajo mali prodajalci držati. Monopolska uprava je določila naslednje prodajne cene: za medeninaste vžigalnike 82 Din, za ponikljane 84 Din in za vžigalnike, obložene z umetno biserovino, 87 Din. Cena vžigalnih kamenčkov znaša 8 Din za zavoj, v katerem je 5 kamenčkov. Kamenčki so na ovoju opremljeni z monopolsko banderolo.

* **Po dvajsetih letih** se je vrnil iz Halberaina v Avstriji, kjer je služil dolga leta kot hlapec, Ježe Herič, brat umorjene Julijane Heričeve. Jožeta so oblastva iskala že več let in se je v splošnem domnevalo, da ga ni več med živimi. Te dni se je oglašil pri nekem mariborskem odvetniku in povprašal, zakaj ga išče sodišče. Zvedel je, da je podedoval po svoji pokojni sestri

150.000 dinarjev in po svojem pokojnem stricu nad 200.000 dinarjev. Možak ni mogel prav verjeti odvetnikovim besedam, zato je šel k sodišču, kjer so mu sporočilo potrdili.

* **Smrtna nesreča pri nalaganju lesa.** Večja skupina gozdnih delavcev iz Črnega vrha pri Polhovem gradu se je odpravila te dni z vozovi v gozd, da naloži tam od jeseni pripravljene hlo-de za odvoz v dolino. Delo je šlo fantom hitro izpod rok in vozovi so bili s težkimi bruni sko-roda naloženi, ko so se na enem vozu hlo-di sprožili. Na vso nesrečo je težki les podrl na tla domačega sina Vavhčevih in mu prizadel hudo notranje poškodbe. Hudo ranjenega mladeniča, ki je tožil o bolečinah v prsih, so prenesli na dom. Vsaka pomoč je bila izključena in je 24letni fant kmalu nato umrl.

* **Divje svinje pri Dražgošah.** Kakor kaže, so se zaredile v gozdovih okoli Dražgoš poslednja leta divje svinje, ki delajo na polju in po vrtovih precejšnjo škodo. Svinje so že v jeseni opazili v Selški dolini pri Zalem logu in Dolenji vasi. Lovci so divje sčetince večkrat zasledovali, a vselej zaman. Skupini štirih lovcov je bila sreča neko-liko mila šele te dni, ko so po dvodnevem po-gonu ustrelili divjo svinjo. Žival, težko 81 kg, je ustrelil Miha Habjan v tako zvanem Plenšaku.

* **Požar na Ihanu.** Niso še mirili trije dnevi od zadnjega požara na Ihanu, ko sta v eni zad-njih noči gasilski rog in plat zvona zopet na-znanjala požar v občini. Tokrat je gorelo pri po-sestniku Ludoviku Flerinu na Ihanu, ki so mu zgoreli hlev, pod in šupa s krmo in gospodar-skim orodjem vred. Domači gasilci so bili takoj na kraju požara in s pomočjo vaščanov še pravo-časno rešili živino. Obenem so obvarovali ognja tudi kozolec dvojniki, ki stoji le nekaj korakov od pogorišča. Na pomoč so prihiteli gasilci z Vira in Podgorice z motorno brizgajno. Prvi so še po-magali gasiti, dočim drugim ni bilo treba stopiti v akcijo.

* **Teden dni si je pripravljala vešala.** Obmejnf št. Ilj je globoko pretresla vest o nesrečni smrti 76letnega bivšega pismonoše Leopolda Kramerja, ki je bil v vasi kakor tudi v širni okolici dobro znan. Zadnje čase je bolehal na živcih in je bil silno potr, kar je gotovo vzrok obupnega koraka, ki ga je izvršil te dni. Še pred dobrim tednom so ga domačini videli, kako je zabijal v šupi v steber debel klin. Čestokrat se je nato mudil v šupi in tako je tudi usodnega dne odšel v ta pro-stor. Ker ga dolgo ni bilo nazaj, se je polastila domačih skrb, šli so pogledat ter našli nesrečnega moža obešenega na klinu, katerega si je že pred dobrim tednom pripravil za svojo smrt.

* **Smrtna nesreča.** Te dni je v Ljubljani vlak usmrtil vestnega in marljivega železniškega uslužbenca, očeta treh nepreskrbljenih otrok, Alojzija Cetina iz Šiške.

* **Strašna smrt petletnega otroka.** V Krmelju na Dolenjskem se je pripetila huda nesreča, ka-tere žrtev je postal 5letni Mirko Marenčič, sinček delavca in rudarja Mihe Marenčiča, zaposlenega v krmeljskem rudniku. Otrok je padel v ška-f kroke in dobil hude opekline po vsem telesu. Domači so pozvali zdravnika, ki je odredil takoj-šen prevoz v bolnico. Dečko pa je v Ljubljani, med prevozom umrl.

* **Požar v Savinjski dolini.** V sredo 24. febru- arja je naznanil v Gotovljah pri Zalcu plat zvona, da je nastal v vasi ogenj. Gorela je hiša posest- nika Zupanca. V nekaj minutah je bilo na licu mesta domače gasilno društvo, kateremu so kmalu prihiteli na pomoč gasilci iz Vrbja in Zalea. Le srečnemu naključju in požrtvovalnosti vrlih gasilcev in prebivalstva je pripisati, da sta po-gorela le stanovanjska hiša in svinjak in da je bilo mogoče rešiti gospodarsko poslopje.

* **Dva samomora v eni noči.** V eni zadnjih noči so na državnem mostu v Mariboru zaslišali obupne klice, ki so prihajali iz globine struge. Opazili so potapljajoče se človeško telo. O tem so bili takoj obveščeni reševalci, ki so pohiteli do pobreskega broda, kjer so odvezali čoln in od-pluili na Dravo. Njihova pomoč je bila zaman. Deroči valovi so pokopali pod seboj neznanega

obupanca, ki je skočil v Dravo. V isti noči si je pognal nekdanj premožni trgovec Karel Worsche kroglo v glavo. Kakor pravijo, so ga težavne življenjske razmere spravile v obup. Z reševalnim avtom so smrtno nevarno ranjenega prepeljali v bolnišnico.

* **Samomor blazne žene.** V Gaberskem pri Trbovljah živi upokojeni rudar Bizjak. Njegova žena Frančiška je kazala znake blaznosti in je bila svoj čas že v blaznici. Te dni pa je našel Bizjak svojo ženo v skednju obeženo.

* **Ponarejeni dvodinarniki.** V Ljubljani in njeni okolici so se zopet pojavili zelo nerodno ponarejeni dvodinarniki.

* **Prepoved zahajanja v krčme.** Okrajno sodišče pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah je prepovedalo Škofiču Karlu, posestniku, rojenemu v Zikarcih in tam stanujočemu, zahajati v krčme za dobo enega leta.

* **Žaloigra zapeljanega dekleta.** Na glavni postaji v Ljubljani so našli nedavno po prihodu kamničana zjutraj v enem srednjih vagonov manjši zavitek, v katerem so odkrili zadavljenega novorojenčka. Policija je takoj začela poizvedovanje in je kmalu dobila opis neke ženske, ki je usodnega jutra, ko so dete našli, izstopila iz kamniškega vlaka. Nastala je domneva, da utegne biti otrokova mati najbrže služkinja Marija Šavsova, rojena v Ljubljani, sedaj brez posla, nazadnje pa službujoča pri posestniku Josipu Šmonu v Trzinu. Ker se je mreža okoli Šavsove vedno bolj ožila, je policija brzojavno obvestila orožnike v St. Janžu, naj Šavsovo aretirajo in privedejo v Ljubljano. Nesrečnica je, zasllišana na ljubljanski policiji, zločin priznala. Zapeljal jo je neki hlapec, ki pa se ni potem več brigal zanjo.

* **Pobegla deklica.** Od svoje matere Katarine Stanovnikove, posestnice v Podsmreki pri Ljubljani, je neznanokam pobegnila 16letna hčerka Ana. Krepko dekle je bilo ob odhodu oblečeno v svetel plašč, obuto pa v črne lakaste škornjčke.

* **Avstrija je izročila begunca našim oblastvom.** Od oddelka obmejne čete v Gornji Radgoni je novembra lani pobegnil v Avstrijo narednik Sreten Todorović, ki ga je težila vest zaradi raznih nečednih manipulacij. Pri oddelkih, pri katerih je služboval, si je izposojal razre vsote, ne da bi jih vračal. V Gornji Radgoni pa je kupoval drva in računov ni poravnal, nato pa je prodajal drva z izgovorom, da so za vojaštvo nerabna; a inkasirani denar je pridrževal zase. Da se reši iz te zagate, je pobegnil v Avstrijo. Vendar mu sreča ni bila mila. Po dokončani dolgotrajni preiskavi je pobeglega Todorovića zadnji ponedeljek avstrijsko orožništvo v Radgoni izročilo gornjeradgonski orožniški postaji.

* **Izsleditev lovskih tatov.** Dne 18. februarja je bil paznik lovišča g. Westena iz Gabrja pri Celju, g. Brodnjak Vinko iz Loke, na službenem obhodu lovišča v občini St. Janžu na Dravskem polju. Ko je skrit čakal na vodre race, je zdajci v neposredni bližini počil strel. Takoj se je podal na zasledovanje in zapazil dva moška, od katerih je imel eden puško, drugi pa je držal v rokah dve ustreljeni jerebici. Lovski čuvaj je zadevo ovadil orožnikom v St. Janžu na Dravskem polju, ki so se podali takoj na zasledovanje in se jim je posrečilo izslediti oba lovška tata, Pomerja Franca, delavca od Sv. Miklavža, ki je izdal še svojega tovariša Kukovića Jožefa, kolarškega vajenca od isotam.

* **Zasledovan pekovski vajenec.** Od pekovskega mojstra Ivana Rotarja na Vrhniki je pred dnevi pobegnil 18letni vajenec France G., doma z Brinove gore pri Žužemberku. Fant je v zadnjih dneh poveril svojemu delodajalcu okrog 1400 dinarjev, po vrhu pa je še ukradel pomočniku razno perilo.

* **Zasledovan nepridiprav.** Orožniki že dalje časa zasledujejo 36letnega Josipa Bradeška, doma iz okolice Polhovega gradca. Zlikovec je bil že večkrat kaznovan, vendar ga to ni izpametovalo. Nedavno se je splazil v podstrežje posestnika Lovrenca Sečnika v Butajnovi in odnesel raz-

no mesnino. Takoj nato je vdrl tudi v hišo posestnika Jakoba Kreka v isti vasi. Pri tretjem poizkušenem vlamu so ga zasačili vaščani, ki so ga prepadli. Bradeško se zdaj potepa in skriva po deželi.

* **Aretirana tatinska trojica.** Celjski trgovec g. Stiger je že dalje časa opazil, da mu izginjajo iz njegove vile ob Ljubljanski cesti razni predmeti. Policiji je na podlagi zadevne ovadbe uspelo izslediti tatove v osebah treh Stigerjevih nameščencev, in sicer vrtnarja, šoferja in nekega delavca.

* **Pri odebelelosti vzbujajo redna zdravilna uporaba naravne «Franc Jožefove grenčice»** jako delovanje črevesa in dela telo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo «Franc Jožefovo» vodo tudi pri zamaščenju srca kot zelo dragoceno sredstvo, in sicer zjutraj, opoldne in zvečer tretjino čaše. «Franc Jožefova grenčica» se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

USODA POZIGALCA.

Gabriele, februarja.

Pri svoji sestri Marijani Trušnikovi je živel v koči v Marinem dolu pri Tržišču 60letni Alojz Trušnik, ki ni imel nikakega svojega premoženja. Minili petek mu je pripravila sestra večerjo, s katero pa ni bil zadovoljen. Začel je godrnjati in mu je sestra rekla, da kmalu še take večerje ne bo imel. To ga je tako razjezilo, da je udaril sestro in ji zagrozil: «Ti pa kože ne boš imela.» Potem je šel ven in zažgal kočo.

Slaba vest pa možaku ni dala miru. V soboto so ga videli, kako je hodil okrog z vrvo v rokah, da si konča življenje. Pa ga je prehitel mraz in so ga našli zmrzlega, držečega vrv v rokah.

OBESIL SE JE, DA BI VIDEL HUDIČ.

Gorenja vas, februarja.

V torek 23. februarja se je obesil v Suhem dolu pri Lučnah 21letni hlapec Oblak Hieronim doma od Sv. Treh kraljev pri Rovtah. Nesrečnika je našla gospodinja na skednju, kamor ga je šla iskat, ker ga ni bilo h kosilu. Zanjko si je Oblak napravil iz traku, ki ga je izrezal iz strajce. Bil je skoro gol, ko ga je našla prestrašena gospodinja že mrzlega.

Vse kaže, da je fant izvršil samomor v duševni zmedenosti. Večkrat je že prej govoril, da se bo za poizkušnjo obesil, ker bi rad videl, kakšen je hudič. Merda je res samo poizkušal samomor, pa ga je zadela nesreča po nepredvidnosti.

Samomori v Poljanski dolini so bili pred vojno skoro neznan, a v zadnjem času se je ta bolezen začela širiti tudi pri nas. Zadnji dve leti so se dogodili v dolini že štirje samomori, vsi bolj ali manj v duševni zmedenosti.

V SPOMIN TREM DOBRIM POKOJNIKOM.

Jarenina, februarja.

Mrzli zimi se je v slovo pridružila še mrzla smrt. V slovo, saj pravijo, da sv. Matija ted razbija, le če ga ni, ga spet naredi. Letos je sv. Matija našel dovolj ledu, a vse kaže, da mu razbijanje ledu dela hude težave, zakaj mraz se je držal prve dni po Matiji še vedno na 16° C pod ničlo.

V noči sv. Matije je ugrabila smrt upokojenega orožnika g. Mihaela Černič, po domače Jareninskega Miho. Dobri in miroljubni Miha je šel ponoči domov in omagal v snegu in mrazu. Zjutraj ga je našel zmrzlega sosed g. Breg. Nesrečnik je še sicer dihal, a ko so ga prenesli v hišo, je izdihnil.

Miha je rad povedal kako šaljivo, posebno pa, kako je z Guzejem v gostilni kvartal, pa si ni upal aretirati ga in se izdati, da ga pozna. Spavaj mirno, dobri Miha!

Pred dnevi pa smo spremili v zadnji dom blago mamico gospo Antonijo Sabedrovo iz Gačnika, ki je zapustila šest marljivih otrok, in pa spoštovanega moža, dolgoletnega nekdanjega občinskega odbornika in kmeta g. Franca Viherja iz Vajna. G. Viher je bil kremenita kmetijska korenina, ki ni nikoli obupal zaradi slabih časov, nego si je znal vedno pomagati z žilavo vztrajnostjo in marljivostjo. Domoval je na prijazni kmetiji v ljubkem Vajnu dolgih 50 let. Preteklo jesen je sedel ob cesti med živinico. Ko je pisec teh vrst šel mimo, ga je po stari navadi vprašal: «No, kako je že kaj, gosp. Viher?» «Vse bi še bilo,» je dejal mož, «samo to je hudo, ker solnce zahaja». Potolažil sem ga, pa je menil: «Star sem 82 let in solnce bo zame kmalu zašlo za zmerom.» In res, odšel si, dragi Viher, a spomin nate bo ostal vedno lep. Naše sožalje tvojima dobrima hčerka. Prav tako bodi ohranjen blag spomin Sabedrovi mamici. Iskreno sožalje njenim svojcem!

MIHALOVSKO PISMO.

Mihalovci, februarja.

Po dolgem času se tudi mi glašamo v naši dragi «Domovini». Res hudo je po naših vinogradnih vrhovih, ker vino nima nobene cene. Danes ne pride nihče niti vprašat po vinu. Mislili smo, da bo letos kaj bolje, pa zaenkrat ni znakov za izboljšanje. Brali smo že večkrat, da je v sadjarstvu in živinoreji rešitev kmetijstva. Danes pa je živina pod vsako ceno, a sodje tudi nima pravih cen. S čim naj kmet preživi sebe in družino. Cene kmetijskim pridelkom so padle, dočim se drugim potrebščinam kar nočejo znižati.

Kmetje smo tudi sami sokrivi padanju cen, ker preveč ponujamo svoje blago. Kadar je sila, navadno kmet proda svoje pridelke za vsak denar.

Hudi časi so za vse stanove, a mi trdno upamo, da bodo začele te težave počasi minevati, saj vidimo, da stori vlada za nas vse, kar je mogoče storiti, da omili krizo. Seveda pa bi storila vlada še več, če ne bi bili glavni vzroki krize v inozemstvu. Inozemstvo trpi zaradi gospodarskih težav še huje, zaradi česar ne more kupovati naših kmetijskih pridelkov, ki zavoljo tega padajo v ceni.

Pri nas se «Domovina» častno širi, tako da bo počasi najbolj razširjen tednik, saj pa je tudi tako izvrstno urejevana, da jo vsakdo rad čita. Zato pa, kdor še ni rjen naročnik, naj takoj piše po njo, saj stane na leto le 36 Din.

MORAVSKE NOVICE.

Mlekarska zadruga — Predpust in društveno življenje — Kmetijski tečaj — Vodovod in regulacija Drtišče — Smrt našega naročnika — Premestitev vzorne učiteljice.

Moravče, februarja.

Mlekarska zadruga se prav povoljno razvija. Razveseljivo je dejstvo, da so jo člani začeli pravilno pojmovati. Na zadnjem občnem zboru smo sprejeli nov. pravilnik, katerega je dobil vsak zadružnik. Bližnji člani donajajo mleko sami, bolj oddaljene vasi pa ga dovažajo v skupnih posodah. Zadruga ga dostavlja v steklenicah Mlekarski zadrugi v Ljubljani. Snujeno Seleksijsko živinorejsko zadrugo, ki bo dvignila tudi naše mlekarstvo.

Predpust smo preživeli skoro v postnem premljanju. Nobene hrupne veselice, pa tudi nobenega daljšega ženitovanja! Tem bolj pa smo se posvetili društvenemu delu. Na pustni torek so člani našega Sokola vprizorili veseloigro «Pred poroko» ob obilni udeležbi. Iga je bila izvrstno podana, kar je pričalo veliko navdušenje občinstva po vsakem dejanju. Naš Sokol se dobro giblje. Zadnji občni zbor, ki ga je vodil br. starosta Toman, je pokazal, da je društvo delalo požrtvovalno. To so dokazala tudi poročila po-

sameznih funkcionarjev. Zlasti se je odlikoval dramski odsek, ki je vprizoril v spretni režiji br. Rapeta štiri igre, med njimi «Peg, srček moj» in «Revna kakor cerkvena miš». Odbor je ostal neizpremenjen, kar jamči za uspešno delo tudi v tekočem letu.

Dne 14. februarja je bila v Zadružnem domu otvoritev kmetijskega tečaja, ki je trajal ves teden. Vodil ga je kmetijski referent g. Hladnik, ki je v poljubni domači besedi obdelal vse pango umnega kmetijstva. Govorili so še živinozdravnik g. dr. Kolenko o zdravstvu živine in o zdravilstvu, g. Rožet o zadružništvu, ihanski šolski upravitelj g. Horvat o sadjarstvu in domači kaplan g. Jerman o pomenu čebelarstva. Udeležba se je dnevno izboljševala. Žal, da smo pogrešali one, ki bi kmetijskega pouka najbolj potrebovali. Tako smo prav za prav orali celino, čeprav imamo že več zadrug. Največ predsodkov so razčistila na tečaju posamezna vprašanja.

Moravski vodovod je dovršen in računi so sklenjeni. Voda se mirno pretaka in čaka zamudnike. Nadaljevali bomo tudi z izravnavo Drtišče. Ravna struga je doslej dovršena do zaloške ceste. Tukaj še vedno manjka potrebnega mostu, katerega bodo baje letos gradili. Pričakujemo tudi luči iz Velenja.

Umrli je po mučni bolezni v 75. letu starosti dolgoletni naročnik «Domovine», g. Janez Jerman, po domače Pelin, iz Belneka. Pokojnik je bil nedvomno eden najvnetejših bralcev «Domovine». Imel je lepo lastnost, da tega, kar je čital, ni ohranil zase, marveč je povedal drugim. Vzlic bolehnosti se je udeležil v jeseni volitev v narodno skupščino. Ker je v mladosti prehodil mnogo sveta, je bila njegova starost polna življenjskih izkušenj. Vreme je znal pogoditi bolje kakor vsaka pratika. Naj v miru počiva!

Iz moravske osnovne šole je bila premeščena v Kamnik na dekliško osnovno šolo vzorna učiteljica gđ. Mara Vrtóvčeva. Z njo smo izgubili izvrstno učno moč. Lepa hvala za vse, kar ste storili dobrega naši šolski mladini, in obilo sreče na novem mestu!

SMRTNI UDAREC.

Mrtvice pri Krškem, februarja.

Ob koncu januarja letos so se fantje v Mrtvicah sprli pred hišo posestnika g. Plevanča. Ko je prišel v hišo domači sin Franc ves okrvavljen, je stopil oče ven na prag, da bi videl, kaj je. Tedaj pa ga je eden pretepačev udaril s kolom po glavi. G. Plevanč se je zaradi močnega udarca onesvestil. Nevarno ranjenega so prepeljali v krško bolnico, kjer je nesrečna žrtev sirovih pretepačev po 14 dneh umrla.

NOVICE IZ POLJANSKE DOLINE.

Poljane, februarja.

Nedavno ponoči, ko so bili ljudje v najtrdnjšem spanju, sta se oglasila plaf zvona in gasilski rog. Gorelo je v Hotovljah na desnem bregu Sore pri Ovničku, manjšem posestniku, kakor je «Domovina» že na kratko poročala. Domači gasilci in drugi ljudje so bili kljub hudemu mrazu kmalu na pogorišču ter so se lotili reševanja in gašenja.

Pogorelo je podstrežje s hlevom, skednjem in vso krmo, ki je bila tam spravljena. Požar je nastal skozi dimnik. Zadnji čas se je močneje kurilo zaradi mesnine, ki se je sušila v prekalnici. Pri tem se je vnel pri dimniku se nahajajoči lesen tram. Najbrže je tram tlel že dalje časa, a tega niso zapazili, ker nihče domačih ni imel opravka v bližini.

Živino so rešili. Novi gospodar Jakob Jelovčan, ki se je šele z novim letom vselil v hišo, ima veliko škodo, ker zavarovalnica v znesku 20.000 Din daleč zaostaja za škodo.

30.000 Din daleč zaostaja za škodo. Nikdar ni dosti previdnosti glede varnosti pred ognjem.

Pri nas se govori zadnji čas prav dosti o posmrtinskih zavarovalnicah. Tudi tukaj v dolini

jih je mnogo, ki so hoteli čez noč obogateti. Oblastva vodijo, kakor smo brali, o dveh zavarovalnicah preiskavo, na katere končni uspeh čaka dolga vrsta prizadetih.

Na Trati se je vršil pred kratkim kmetijski tečaj za vso dolino, to je za vse štiri občine, za Trato, Poljane, Javorje in Oselico. Vsa predavanja so bila najbolj obiskana in so tečajniki sledili predavateljem z največjo pazljivostjo. Zadnje predavanje je imel sreski načelnik gosp. dr. Ogrin, ki ga je zaključil z besedami: «Živela Poljanska dolina, živela Jugoslavija in živela naš kralj Aleksander!»

ZAKLJUČITEV KMETIJSKEGA TEČAJA NA MUTI.

Prevalje, februarja.

Sesttedenski zimski kmetijski tečaj na Muti, ki ga je priredila banska uprava in ga je vodil sreski kmetijski poročevalec g. Zdolšek Alfonz, je na slovesen način zaključil sreski podnačelnik g. Milač Ivan, ki se je zahvalil vodji tečaja in vsem predavateljem za trud kakor tudi vztrajnim obiskovalcem tečaja, ki jim je polagal na srce, naj ohranijo v trajnem spominu poučna predavanja. Zlasti so pokazale veliko zanimanja za tečaj občine Muta, Gortina in Sv. Primož. Povprečna udeležba tečaja je znašala na dan 40 oseb.

Nadalje je poročal g. Milač o delovanju sreskega kmetijskega odbora v prid okraju, nato pa prečital program kmetijske potovalne razstave, ki pride tudi v tukajšnji srez. Pri tem je omenil, da se je otvoritve te razstave udeležil kralj Aleksander. Po teh besedah je pozval udeležence, naj zakličejo trikratni «Živio» Nj. Vel. kralju, čemur so se vsi navdušeno odzvali.

Nato je povzel besedo župan g. Paternuš, ki se je zahvalil vsem predavateljem in izrazil željo, naj bi udeleženci nauke o kmetijstvu, ki so jih pridobili od predavateljev, v resnici tudi praktično izkoristili.

ZADNJA POT LEOPOLDA PEČARJA.

Rimske toplice, februarja.

V najlepši moški dobi 46 let je smrt pretrgala nit življenja kontrolorju državnih železnic v Zagrebu, g. Leopoldu Pečarju, ki je bil sin učitelja g. Frana Pečarja na Humu pri Ormožu. Ko je bil ta premeščen v Šmarjeto pri Rimskih toplicah, kjer je do svoje smrti vršil učiteljsko službo, je štel Leopold šele dve leti. Pozneje je študiral v Celju in v Pragi. Leta 1912. je stopil v železniško službo v Kranju. Moral je tudi na vojno. Po prevratu je dobil spet železniško službo na Jesenicah. Pozneje je služboval še v Velenju, Vinkovcih in nazadnje v Zagrebu. Vseposod pa je bil pokojnik vnet narodni delavec. Zlasti je deloval za sokolstvo.

Truplo blagega pokojnika je bilo prepeljano iz Zagreba v Rimske toplice, kjer se je vršil lep pogreb. Krsto in vence so nosili tukajšnji gasilci. Ob odprtem grobu se je poslovil od umrlega med drugimi tudi starejšina domačega Sokola, brat Srečko Razpotnik, pevci pod vodstvom g. Poldeča Ulage pa so zapeli žalostinke. Ni bilo očesa, ki bi se ne orosilo ob pogledu na poslednje slovo pokojnikove žene, 11letne hčerke Bogdane in 8letnega sinka Sama.

Dragi brat in tovariš Polde, odšel si v kraje, odkoder ni vrnitve. Plač tvojih ljubljencev in tvoje žene te več ne doseže. Bil si nesébičen narodni delavec in si lahko nam vsem za zgled. Tvojim dragim izrekamo naše iskreno sožalje, tebi, dragi Polde, pa želimo, da bi ti bila lahka šmarjetska zemlja, na kateri si vzrasel in katero si tako ljubil!

SMRT DELAVNEGA MOŽA.

Sodražica, februarja.

Te dni je umrl zadet od strne kapi ugledni posestnik in lesni trgovec v Zimaričah g. Franc Pirc v starosti 56 let. Blagi pokojnik zapušča žalujočo vdovo in 10 še živih sinov v starosti od 8 do 32 let, od katerih je starejši zrakoplovski

kapetan. Pokojnik je bil najboljši soprog in najskrbnejši oče svojim otrokom. Kot umen gospodar in preudaren lesni trgovec, si je pridobil vsestranski ugled in spoštovanje. Bil je občinski svetovalec, član nadzorstva posojilnice, ustanovni član gasilnega društva v Sodražici in načelnik gasilnega društva v Zimaričah. Njegovi stvarni nasveti in tehtni predlogi so se vedno uvaževali. Mnogo se je udeleževal tudi v prosvetnem življenju domačega kraja.

Kako priljubljen je bil blagi pokojnik, je pokazal njegov pogreb. Na trgu pred Posojilnico so nastopila poleg domačega tudi sosednja gasilna društva. Krsto so nosili gasilci. V sprevedu se je zbralo premnogo domačinov, a opazili smo tudi udeležence iz sosednjih krajev, zlasti Ribničanov. Po dovršenih cerkvenih obredih na trgu mu je zapel pevski odsek tukajšnjega Sokola žalostinko «Nad zvezdami», nato je krenil sprevod v cerkev, kjer se je vršila maša zadušnica in so pevci zapeli v srce segajočo «Usliši nas, Gospod».

Iz cerkve smo spremljali pokojnika na pokopališče, kjer mu je po izvršenih obredih izpregovoril član načelstva Posojilnice g. Josip Oberstar ganljivo posmrtnico, a pevci so mu zapeli poslovljni «Blagor mu». Počivaj v miru, dragi France, a Tvoj duh ostani med nami!

PREKMURSKI GLASNIK

Poslanec Benko med narodom. V nedeljo je narodni poslanec g. Benko obiskal krajevno organizacijo JRKD v Predanovcih in poročal o delu v narodni skupščini in o političnem položaju ter se še dotaknil vseh perečih krajevnih vprašanj. Razprava, ki je sledila njegovim izvajanjem, je bila nad vse živahna. Istega dne je g. poslanec obiskal tudi krajevno organizacijo JRKD v Brezovicah.

Ustanovitev krajevnih organizacij JRKD v Strukovcih se je vršila v nedeljo ob veliki udeležbi občanov iz občin Strukovcev in Pužovcev. Od sreske organizacije je bil prisoten predsednik notar g. Koder, ki je obrazložil program snujoče se stranke. Vpisalo se je okrog 120 članov, kar je prav lepo število. V odbor so bili izvoljeni gg. za predsednika Bako Karel, šolski upravitelj iz Strukovcev; za podpredsednika Šavel Aleksander, župan iz Pužovcev; za tajnika Šiftar Pavel iz Pužovcev; za blagajnika Šiftar Aleksander iz Strukovcev. H koncu zborovanja je prišel narodni poslanec g. Benko, ki so ga pristoni prisrčno pozdravili.

Nov časopis. S prvim marcem je začel izhajati v Murski Soboti nov tednik «Murska Krajina». List bo izdajal konzorcij pod predsedstvom narodnega poslanca g. Benka. Odgovorno uredništvo bo prevzel banovinski svetnik notar gosp. Koder.

Neprestani požari v Prekmurju. Predzadnja sredo zvečer se je baš pripravljal mlinar Leopold Bernjak, ki je bil na obisku pri sosedu Škafarju v Izakovcih, da bi odšel domov. Oba sta stala še nekaj časa v razgovoru zunaj in zdajci opazila ogenj na Škafarjevem skednju. Brž sta šla gasiti, pri čemer sta videla v listju podtaknjeno žarečo oglje. Ko sta ogenj pogasila, je Bernjak odšel proti domu. Bernjakova družina je sedla k večerji, medtem pa je gospodinja imela opravka še zunaj. Tedaj pa je nenadno opazila ogenj na domačem skednju. Plamen je objel tudi hišo, da je vse zgorelo do zidanih sten. — Istega dne popoldne je nastal v Dolgovaških goricah pri posestniku Hardiju požar, ki so ga najbrže zanetil otroci. Hardi in njegova žena sta bila v gozdu, doma pa sta pustila otroke. Naenkrat se je začel dvigati iz Hardijevega gospodarskega poslopja oblak dima, kateremu je sledil takoj velik plamen. Gorelo je zaželo listje, ki ga rabijo za steljo. Ogenj se je razširil na hlev in skedenj. — V Prekmurju so v zadnjem času požari na dnevni red in nedvomno gre v večini primerov za požige.

Vlomilec je vrnil del plena. Lesnik kolodvorske restavracije v Dolnji Lendavi g. Pojbič ima

tudi trafiko. Tobačne izdelke ima nameščene v posebni omari v gostilniški sobi. Ko je g. Pobjbič prišel te dni zjutraj v gostilno, je opazil, da je omara odprta. Na veliko presenečenje je ugotovil, da je bil izvršen vanjo vlom in da mu je tat odnesel okrog 500 Din denarja in tobačnih izdelkov za 400 Din. Vloma je bil osumljen domači vajenec, ki je prišel na gospodarjeva izpraševanja v silno zadrego, vendar pa vloma ni priznal. Izroččen je bil orožništvu. Ker pri njem niso našli niti denarja niti tobaka, sodijo, da je imel pomočnika ali pa je morda le kdo drug vlomil v omaro. Ta neznan krivec je del ukradenega blaga prinesel drugo noč nazaj in ga odložil na vrtu.

Iz Krncev nam pišejo: Pred dnevi je umrl g. Banfi Matija v starosti 69 let. Pokojnik je bil dolga leta župan in občinski cenilec. Bil je dober gospodar in delaven mož. Dalje je umrl g. Horvot Šandor v starosti 63 let. Pokojnik je bil več let občinski gozdni čuvaj in marljiv mož. Obema pokojnikoma so zapeli na zadnji poti gasilci. Bodi jima lahka domača zemlja!

NAŠI NA TUJEM

V pomoč argentinskim rojakom. Glede na hudo stanje zaradi nezaposlenosti naših ljudi v Argentini je jugoslovensko poslaništvo v Buenos Aires ustanovilo urad za nameščanje, ki je začel poslovati 11. januarja v ulici Avenida de Mayo št. 1370, kjer je konzularni oddelek poslaništva. Oni nezaposleni državljani kraljevine Jugoslavije, ki iščejo zaposlenje ali ki potrebujejo kako posredovanje ali priporočilo, naj se obračajo na ta urad, ki bo storil, kar mu bo mogoče, da dobi delo čim večje število naših ljudi.

Iz Kerkradeja (Holandija) nam pišejo: Tudi tam odjeda kriza kruh. Znižali so nam že plače in zraven tega so nedavno še odpovedali 450 delavcem delo. Med temi je mnogo naših rojakov. Nekaj jih je izgubilo delo s 1. t. m. Kam naj se obrnejo siromaki za pomoč, ker je podpora, ki jo tujec tu dobiva od občin, prav majhna in je nemogoče se z njo preživljati?

Iz Argentuila (Francija) nam pišejo: Naj tudi mi popišemo, kakšne so delavske razmere pri nas. Za vse delavce je položaj vedno slabši. Tudi tisti, ki še imajo zaslužek, slabo živijo, ker so mezde vedno slabše. Toliko huje je še za brezposelne, ki jih je vedno več. Na pomlad upamo, da se kaj na bolje obrne. — Hudo nas je zadela smrt, ki nam je ugrabila mladeniča v cvetu mladosti, komaj 23letnega Jožefa Vidonjo, doma iz Rogaševcev. Položili smo ga v tujo zemljo daleč od njegovih dragih. Pogreb je vodil jugoslovenski duhovnik iz Pariza. Dragemu tovarišu bomo ohranili blag spomin!

Iz Tuequegnieuxa (Francija) nam pišejo: Tudi tukaj nas kriza vedno bolj pritiska. Delamo le po tri do štiri šihite na teden. — Naše Jugoslovensko delavsko podporno društvo nam je vpriporilo 14. februarja igro «Vžitkarja». Po igri je bila prosta zabava s plesom. Igre imamo prav radi, a ples bi se sedaj lahko opustil.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Kuhinjska miza ostane lepo bela, ako jo, kadar jo poribaš, odnosno umiješ, zdrgneš še z limono in postaviš na sonce, da se posuši.

Madeže od črnila spraviš iz pisane volnene in bombažaste tkanine, ako jih namažeš z glicerinom in izpereš z vodo in milom. Belo tkanino opereš najbolje z limonovo kislino. Rumene madeže, ki ostanejo po limoni, izpereš potem s slabo raztopino ščavnine soli. Ta sol se dobi v vsaki drogeriji. — Tudi z mlekom se dajo včasih taki madeži odpraviti. Nakapaj na madeže sve-

žega mleka in pobiraj potem mleko doli z vato ali pa z gobico, dokler ne postanejo omadeževana mesta zopet čista. Nato jih še izperemo z milnico in dobro izbrišemo.

Jetrna pasteta. Četrť kile slanine zreži na kocke, deni v kozo in ocvri, da postane prozorna (se ne sme zrumeriti); nato prideni pol kile na tanke rezine zrezanih telečjih jeter in jih peci tako dolgo, da se malo opečejo in so mehka. Potem vse skupaj zreži na strojčku in pretlači skozi sito, zraven pretlači še sedem v trdo kuhanih rumenjakov (beljake porabi na solati) in, če imaš, žlico dušenih jurčkov. Po potrebi osoli, dodaj malo popra in zelenega sesekljanega peteršilja. Vse skupaj dobro zmešaj in deni tesno v model ali kako skledico. Model prej namaži z oljem, nato ga postavi čez noč na led ali v mrzlo shrambo. Drugi dan stresi pasteto na krožnik, razreži na poljubne kose in daj na mizo. Pozimi se drži pasteta ves teden, poleti samo tri dni.

Krompirjev puding. Mešaj v skledi šest dek sirovega masla in štiri rumenjake, da se speni, potem primešaj pet dek kuhanega in pretlačenega hladnega krompirja, 10 dek drobno sesekljanega gnjati, malo popra, soli in malo peteršilja. Vse skupaj dobro zmešaj, potem primešaj še sneg štirih beljakov in eno deko moke. Pudingov model dobro namaži, stresi pripravljeno zmes noter, model dobro zapri in kuhaj puding pol ure v kropu. Kuhanega zvrni na topel krožnik, ga zabeli z vročim sirovim maslom, povrh pa potresi še naribanega bobinjskega sira.

Torta iz beljakov. Stolci trd sneg šestih beljakov, primešaj zraven osminko kile stolčnega sladkorja, osminko kile zmletih orehov, sedem dek zribanega lecta, žličico zmlete kave, malo cimta in limonove lupinice. Tortni model dobro namaži in zlij testo noter, napravi v sredini majhno duplino in peci torto v neprevročni pečici tri do štiri ure. Pečeno in hladno nadevaj s stolčeno sladko smetano.

Praktični nasveti

Kako spoznaš zdrave kokoši. Koža zdravih kokoši je temnordeča, pri bolnih pa blede-rožnata, uvela in pomodrela. Premrzeli greben je znak, da so nehale kokoši nesti. Oči morajo biti pri zdravih kokoši bistre in čiste. Zalepljene oči in nosne luknje značijo pivko in davico. Perje mora biti gladko in lesketajoče. Motno perje kaže na golazen. Mršave kokoši so bolne, največkrat jetlične. Če so pa kokoši predebele, so, kakor znano, slabe resnice.

Da zmehčaš trdo meso, zlasti od stare živine, prilij k juhi čašico konjaka ali kakega drugega dobrega žganja. Meso postane od tega mehko, duh po žganju pa se pri kuhanju popolnoma razgubi.

Da osvežiš stare lešnike in orehe, jih deni v slan krop in jih pusti notri, dokler se ne ohladijo. To osveži jedra in na okusu tudi nič ne izgubijo.

ZANIMIVOSTI

Odkritje zadnjih ostankov hetitskega naroda

Mala Azija je bila v preteklih tisočletjih pozorišče nešteti bojov med najrazličnejšimi narodi, ki so prihajali tja tako iz Azije kakor tudi Evrope, ustanavljali tam svoje države, ustvarjali svoje kulture, naposled pa izginiti. Šele po prihodu Arabcev in Turkov so se maloazijske razmere kolikor toliko ustalile.

Da v Mali Aziji še danes žive prastari narodi, tako Armenci, je znano, nihče pa ni vedel, da je tam še mala skupina ljudi, ki so zadnji potomci starih Hetitov, ki so živeli že v drugem tisočletju pred Kristusom. Ves prosvetljeni svet je bil prepričan, da je ta stari narod že pred tisočletji izumrl in da je z njim za vselej izginila s sveta tudi njegova govornica. Pravo presenečenje

je zato odkritje madžarskega znanstvenika profesorja Mészáros, ravnatelja novega turškega narodopisnega muzeja v Ankari.

Učenjak je preiskal nekatere doslej malo znane maloazijske pokrajine in našel v neki vasi ljudi, ki govore docela drug jezik kakor njihovi sosede. Takoj je začel misliti, da morajo biti ti ljudje zadnji potomci nekega starega, izumrlega naroda, zato se je z vso vnemo lotil dela, da bi ugotovil njihovo narodno in jezikovno pripadnost. Z velikim trudom je zbral vse še znane besede tega naroda ter sestavil slovnico in s'ovnar. Ko je nato primerjal jezik teh zagonetnih ljudi z znanimi prastarimi jeziki, je na svoje veliko presenečenje ugotovil, da ima opravka s Hetiti, najstarejšimi znanimi prebivalci Male Azije.

Hetite smo doslej poznali samo po izkopanih spomenikih in napisih, ki so prizadevali znanstvenikom velike težave. Posrečilo se jim je sicer, da so jih prečitali, a vseh besed niso mogli razumeti. Slovar, katerega je sedaj sestavil profesor Mészáros, bo nadaljnje delo silno olajšal. Razlika med stari in sedanjim jezikom je sicer znatna, a koreni besed so vendar enaki. Za znatnost bo to odkritje ogromnega pomena.

Ze danes je gotovo, da je bila hetitsčina indoevropski jezik in da se je torej temeljito razlikovala od ostalih jezikov starih maloazijskih narodov, ki so bili večinoma semitskega in kamitskega porekla. Odkritje zadnjih Hetitov v Mali Aziji in zadnjih potomcev Kaldejev v Tibetu dokazuje, da je na svetu še marsikaj, česar ne poznamo.

× **Sprejemna radijska postaja v možganih.** Neka bolnišnica za umobolne v Bostonu je sprejela čudno mlado ženo, ki je tožila, da čuje v določenih urah človeške glasove in godbo, ki jih niso slišali ostali ljudje. Vodja bolnišnice profesor Kay ni vedel, kako bi imenoval ta primer do sedaj neznane blaznosti. Zdravniki so od kraja mislili, da trpi žena samo na slušnem živcu. A ko jim je ponavljala posamezne pesmi in stavke, ki jih je čula, so zdravniki izjavili, da trpi bolnica na posebni duševni zmedenosti. Profesor Kay pa je imel svoje pomisleke. Naklonil je nesrečnici posebno sobo in jo pričel opazovati. Izkazalo se je, da so se ponavljali pri ženski čudni glasbeni prividi stalno ob eni in isti uri popoldne. Žena je vedno točno čula neke napeve, če so ji tudi zamašili ušesa. Po dolgem opazovanju se je profesor Kay prepričal, da je dozdevna bolnica zdrava, toda redno sliši spored, ki ga oddaja radijska postaja v New Jerseyu. Dolgo opazovanje je prepričalo profesorja Kaya, da lahko sprejemajo človeški možgani pod gotovimi okoliščinami radijske sporede prav kakor sprejemna radijska postaja. Raziskovalec celo trdi, da imajo možgani poleg dovzetnosti za zunanje radijske valove tudi lastnost, izžarevati jih v vesoljstvo. Na ta način tudi tolmači sicer neumljive primere prenosa misli na velike daljave.

× **Krokodil je požrl otroka.** Strašna žaloigra se je te dni odigrala na bregu reke Seymurja v Severnem Queenslandu. Štiriletna Betty Dohertyjeva se je igrala na bregu pod varuštvo svojega dvanajstletnega brata. Nekenkrat se je iz vode dvignil krokodil in še preden je mogel deček malo sestrico potegniti proč, jo je zver že zgrabila in izginila z njo pod vodo. Prigodilo se je že večkrat, da so bili ljudje, ki so se kopali, napadeni od krokodilov, toda doslej sta znana samo dva primera, da bi bil krokodil napadel človeka zunaj vode. Po navedbah prirodoslovca Wilsona živita v imenovani deželi dve vrsti krokodilov. Eni so bolj majhni, največ do tri metre dolgi, druge vrste krokodilov so velike pošasti, do sedem metrov dolge, ki strašijo po doljnih tokih rek. Ti orjaški krokodili so zelo nevarni roparji, ki se lotijo celo goved, kadar se te pasejo ob rekah. Tak krokodil potegne tudi vola na dno vode, kjer ga shrani, kadar ni lačen, za poznejšo pojedino. Te zveri so se v teh krajih zelo pomnožile, odkar črnici več ne jedo krokodilovih jaje.

× Največji zapravljivec Amerike. Ameriški

listi se spominjajo enega največjih zapravljivev Amerike, bivšega večkratnega milijonarja Steela, ki je umrl v sirotišnici. Steele je bil velik zapravljivec, kakršnega menda še ni poznal svet. Še nihče na svetu ni tako hladnokrvno razmetaval po ulicah denarja kakor on. Ko je bil star 20 let, so mu umrli roditelji in ostal je sam s skromno dediščino. Kmalu se je pa izkazalo, da so na njegovem zemljišču petrolejski vreli. S trgovcem Slokunom je začel Steele kupovati po Pennsilvaniji zemljišča, kjer so bili novi petrolejski vreli. Imel je srečo. Ko je bil star 26 let, je bil že večkratni milijonar. Naenkrat je pa začel denar prav tako navdušeno zapravljati, kakor ga je dotlej spravljajal na kup. Izmišljal si je vse mogoče zabave, kupoval obleke, perilo in čevlje, ki jih je nosil samo enkrat, potem pa vrgel proč. Imel je posebnega tajnika, ki je moral skrbeti, da je bil gospodar vsak dan od pete do glave nov. Kadil je cigare, ki jih je morala izdelovati posebe zanj tobačna tovarna in ki so bile precej drage. Štiri cigare so stale en dolar. Prižigal si jih je s stodolarskimi bankovci. Njegove ljubice so bile najlepše newyorške plesalke, ki so imele vse, kar jim je pozelelo srce. Nosil je palico iz čistega zlata, posuto z briljanti. Na petih železnih progah je imel svoje salonske vagonce. Nekoč je hotel sam poslušati premijero operete. Ravnatelj gledališča je plačal 15.000 dolarjev, da je izpraznil že razprodano gledališče in da so igrali samo za zapravljivega bogatina. Tako je Steel v desetih letih pognal vse svoje milijone. Čez sedemnajst let je bil pa že berač.

× Tuđi opice so plešaste. Moški, ki jim začno lasje izpadati in ki dobe plešo, niso edini plešci na svetu. Tuđi ljudem podobnim opicam začno radi izpadati lasje ali pa dobe na sencih sive lasje kakor ljudje. Opice je opazoval dr. Miller dolga leta in zdaj je objavil svoja opazovanja v posebni knjigi. Kakor pri moških, tako začno tudi pri opicah na stara leta izpadati lasje. Lasje črnih opic na Celebesu so na stara leta prav tako sivi kakor lasje starih ljudi. Druge vrste opic imajo zopet pleše na temenu glave, na stara leta pa izgube sploh vse lasje.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Smilila se mu je.

Gost: «Čujte, natakari, človek, ki je zaklal to kokoš, ki ste mi jo prinesli, je moral biti zelo mehkega srca.»

Natakari: «Kako to?»

Gost: «Ker se mu je smilila pet ali šest let, preden jo je zaklal...»

Najboljši dokaz.

Ravnatelj: «Rad bi vas vzel v službo, samo če bi vedel, da ste pošten.»

Prosilec: «Na to se lahko zanesete. Bil sem deset let uslužben v kopalnišču, pa se nisem niti enkrat kopal.»

Čuden goslač.

Gospodinja potrka na podnajemnikova vrata: «Gospod Klopotar, kaj pa počnete, da je tak ropot?»

«Na gosli igram, gospa», je menil mož.

«O hvala Bogu, mislila sem že, da žagate posteljne noge», se je oddahnila gospodinja.

Nesrečna kriza.

A: «Kako si razlagaš to, da se dandanes ljudje bolj poročajo kakor pa so se v prejšnjih časih?»

B: «Huda gospodarska kriza tira ljudi k zadnjemu obupnemu koraku...»

Jed in moč.

Gašper: «Vse svoje življenje sem jedel volovsko meso.»

Špela: «In kako se počutite?»

Gašper: «Čutim se močnega kakor vol!»

Špela: «Čudno, jaz pa jem že tri mesece vsak dan ribe in vendar ne znam plavati...»

Tudi neprijetno.

A: «Ali je kaj neprijetnejšega na svetu kakor zardeti, kadar človek noče?»

B: «O, seveda! Ne zardeti, kadar človek hoče.»

Pri fotografu.

Starejša gospodična: «Imela bi rada zelo lepo in pa podobno sliko same sebe.»

Fotograf: «Kakor izvolite, milostiva. In do kedaj bi želeli obe sliki?»

Listn'ca uredništva

Penikva ob južni železnici. Nemogoče za tisk. Slivnica pri Celju. Sliko lahko objavimo samo, če je dovolj dobro napravljena.

Sv. Lovrene na Pohorju. Ljudsko vseučilišče homo zopet uvedli

Sv. Rupert nad Laškim. Stori se vse, kar je mogoče.

Vuhred. Ni za tisk.

MALI OGLASI

Kupim hišo

v dobrem stanju in z nekaj zemljišča v okolici Crnomlja. F. Klevišar, Kanjarica, Crnomelj.

Vetrgovina Ludovik Kuharič v Ormožu

nudi najceneje vse pomladansko manufakturno blago kakor tudi železnino, traverze, cement, stavbni les, rezani les, nadalje vsakovrstna umetna gnojila in vsakovrstno pomladansko semenje.

Satnice

in vse čebelarске potrebšćine kupite po izjemnih cenah v trgovini Fr. Stupica, železnina in zaloga poljedelskih strojev, Ljubljana, Gospo-sveška cesta št. 1.

Brezobrestno posojilo

za zidavo, nabavo parcele. sprovedbo že obstojeće vknjižbe v vknjižbo na cenejše obresti dobite pri Zagrebški stavbeno-kreditni zadrugi. Zastopništvo: «Fehna», Ljubljana, Mestni trg št. 25/I. Išćemo po-verjenike! 75

Umetne oči

izdelujemo precizno za naše pa-ciente.

F. Ad. Müller Söhne, Wiesbaden.

in Ljubljana,

splošna bolnica, očesni oddelek, od 10. d. 12. marca 1932.

Prej

Sedaj

Prava uteha

za živčno obolele

je moje pravkar izšlo objasnjenje! V njem se objasnjuje večletna izkušva o razlogih, postanku in lečenju živčno obolelih. Ta evangeli zdravja pošiljamo vsakomur, ki ga bo pismeno zahteval od niže navedenega naslova. — Na tisoče zahval dokazuje nepobitni uspeh ne-umornega in vestnega raziskavanja v blaginjo trpečega človeštva. Oni ki pripada o

veliki četi živčno bolnih,

in vsi oni, ki trpe na razstresenosti, tugi, oslabljenju spomina, nervoznih bolečinah v glavi, napadih jeze, želodčnih motnjah, preveliki občutljivosti, trganju v členkih, splošni ali delni oslabljenosti in nešteti drugih pojavih bolezni morajo zahtevati moje knjižico utehe!

Oni, ki jo bodo pazljivo prečtali, bodo prišli do radostnega spoznanja, da obstoja enostavna in edina pot do zdravljenja in življenske rado-sti. — Ne odlašajte in pišite se danes!

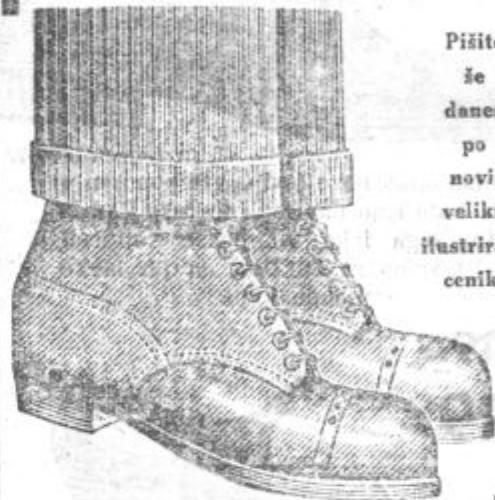
Ernest Pasternack, Berlin 88

Michaelkirchplatz Nr. 13., Abt. 321.

VELIKA

je Vaša korist, ako kupite čevlje v trgovskem domu Stermecki, kjer je garantirano dobro pristno usnje in cene čevljev iz kravine 127, 160, iz tele-tine 135, iz boksa 148, iz ševroja 230 Din, plat-neni čevlji pa so po 40, 51 Din.

**TRGOVSKI DOM
STERMECKI
CELJE št. 97**

Pišite
še
danes
po
novi,
veliki,
ilustrirani
cenik!

**Vsakovrsta jabolka in
vsakovrstni krompir**

kupujem v vsaki množini po dnevni ceni. Po-nudbe z navedbo cene, vrste in množine prosim pod naslovom: Postržin, Krško. 79

Živinorejcem

priporočamo zanje jako koristno knjigo

**Prva pomoč
ponesrečenim živalim.**

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, b-kladki, masiranje, drgnjenje, o načinu kako se žival prisili da je mirna, o dvl-ganju padlih ali bol-nih živali, o ranah ter kaj je storiti v ravnih slučajih nagle oboiesti, ko pri poškocovanju rogov, poškodbi ko-pita in zakovanju, pri prišču med parklji, opeklini, strelji, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, iz-padu danke, vnetju vimena, griski, za-prtju, koliki, nape-njanju goved in ovac, pri tujih pred-

metih v požiralniku, pretresu možgan, solnecarici, ne-varnosti zadržitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča

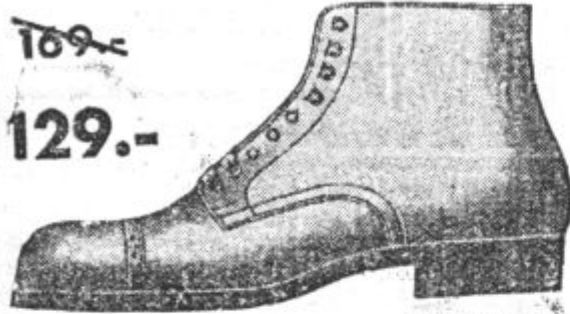
**v knjigarni Tiskovne zadruge
v Ljubljani**

Selenburgova ulica št. 3

PONOVNO ZNIŽUJEMO CENE

Trudimo se na vso moč, da omogočimo nabavo obutve vsem stanovom celo za polovico dosedanje cene. Ne samo obutvi, temveč tudi nogavicam smo znižali cene, da bi s tem postregli se več in še popolneje. Znižujemo cene. Odstranjujemo nezaposlenost. Pomagamo kupovalcem. Podpirajte naše delo!

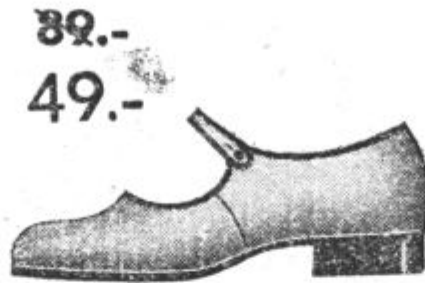
Preglejte naše nove cene!

~~169.-~~
129.-

Vrsta 3957-22

Če ima otrok nove čevlje, gre ponosen v šolo. Zato smo napravili te čevljičke iz najfinejšega laka ali boksa velikosti 27-34 samo za 69 Din, da jih lahko vsakdo kupi.

~~89.-~~
49.-

Vrsta 2842-05

Soliden in eleganten čevljev iz laka, potreben vsaki dami za na ulico in družbo. Znižana cena na 149 Din.

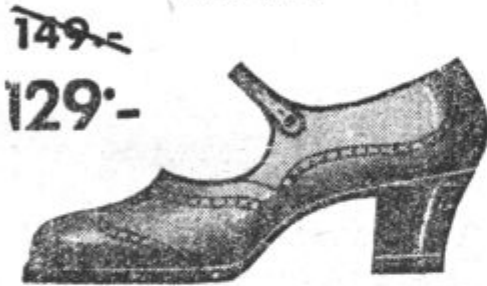
Rata

~~169.-~~
149.-

Vrsta 9875-03

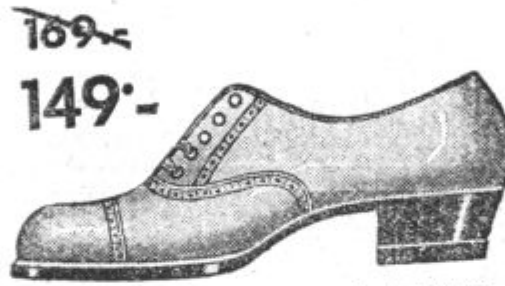
Udoben čevljev široke oblike iz močnega boksa z zbitim usnjenim podplatom ali z gumijastim podplatom za isto ceno. Prej par 169 Din, sedaj samo 129 Din.

~~149.-~~
129.-

Vrsta 2945-11

Čevlji iz črnega boksa. Praktični in elegantni. Prav taki iz laka za nedeljo in praznik za ceno 129 Din.

~~169.-~~
149.-

Vrsta 3635-18

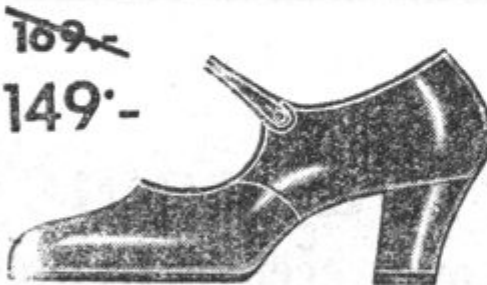
Za na trg in v mesto kakor tudi za vsakodnevno nošenje potrebujete te udobne čevlje na zadrgo z nizko peto.

~~229.-~~
199.-

Vrsta 9237-21

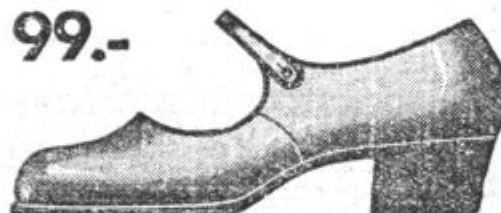
Eleganten, soliden čevljev iz finega črnega ali rjavega boksa z usnjenim podplatom za 199 Din. Iz laka znižana cena od 229 Din na 199 Din.

~~169.-~~
149.-

Vrsta 1845-01

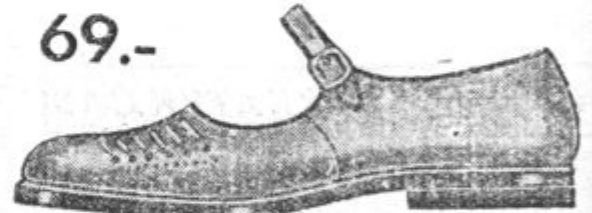
Udobni in lahki čevlji iz laka z nizko peto, prav taki in brez zaponke samo za 149 Din, iz semiša za 169 Din.

99.-

Vrsta 3945-03

Za vsakodnevno rabo praktičen, lahek in udoben čevljev iz boksa, ki ne žuli niti nog niti žepa.

69.-

Vrsta 2947-00

Sandale ne žulijo niti nog niti žepa. Otroške št. 22-26 39 Din, št. 27-34 49 Din. Ženske št. 35-38 59 Din. Moške št. 39-46 69 Din.

Glasbila za vse!

Violine od Din 68.-
Git. re od Din 169.-
Trompete od Din 450.-
Harmonike od Din 69.-
Kromatične in klavirske harmonike, vsi jazz-instrumenti.

Zahtevajte veliki brezplačni

CENIK od

na, večje in najcenejše odpr. trdke glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 104.

Brezpla en pouk sviranja. Navodila v ceniku.

Najnovije dvokolo z motorčkom 1 1/2, K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrat in posamezni deli najceneje. Ceniki franco.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovška cesta št. 4.

SANATORIJ V MARIBORU

Gosposka ulica št. 49

Telefon 2358

astnik in vodja:

primarij dr. Cernič
specijalist za kirurgijo.

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati; višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico „hala“ za revmatična in druga boleča vnetja; „enterocleaner“ jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba: prvi razred 120, drugi 80, tretji 60 Din.

Gramofone, plošče, radiosparate, šivalne stroje in kolesa Vam dobavi najceneje trdka

„A POLO“
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta

palača „GRAFIKA“

Zahtevajte cenik!

Nov poklic

REGENTIN

za dame in gospode z opremo pletilstva v hiši. Zajemčen mesečni zaslužek 1500 Din, ker odkupimo izgotovljeno pleteno blago, plačamo mezdno za pletenje in dobavljamo prejo za podelavo. Pišite še danes po gratis prospekto pod naslovom: Domača pletarska industrija št. 8 — Josip Kališ, Maribor, Trubarjeva ulica št. 2.

Ali si že član Vodnikove družbe?